

Nr. 36

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 1997-1998

1 april 1998

HANDELINGEN

PLENAIRE VERGADERING

MORGENVERGADERING

DECREET VLAAMS BELEID TEN AANZIEN VAN ETNISCH-CULTURELE MINDERHEDEN

Inhoud

Nr. 36

Woensdag 1 april 1998
Morgenvergadering

Berichten van verhindering 1

Ontwerp van decreet inzake het Vlaamse beleid ten aanzien van etnisch-culturele minderheden
– 868 (1997-1998) – Nrs. 1 tot 7

Algemene bespreking, blz.

Sprekers : mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, verslaggever, de heren Ward Beysen, André Denys, mevrouw Ria Van Den Heuvel, de heren Herman Lauwers, Filip Dewinter, Paul Van Grembergen, mevrouw Kathy Lindekens, de heer Jos Stassen, mevrouw Marleen Vanderpoorten, de heer Emiel Verrijken, mevrouw Yolande Avontroodt en minister Luc Martens

Regeling van de werkzaamheden 26

VOORZITTER : De heer Norbert De Batselier

- *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*
- *De vergadering wordt geopend om 10.11 uur.*

De voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

ONTWERP VAN DECREET inzake het Vlaamse beleid ten aanzien van etnisch-culturele minderheden

– 868 (1997-1998) – Nrs. 1 tot 7

Algemene bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet inzake het Vlaamse beleid ten aanzien van etnisch-culturele minderheden.

De algemene bespreking is geopend.

Ik wijs de vergadering tevens op de reflectienota's die de VB-fractie en de VLD-fractie hebben ingediend en die krachtens artikel 54, punt 2 van ons Reglement mede de basis vormen voor de beraadslaging in plenaire vergadering.

Mevrouw Van Cleuvenbergen, verslaggever, heeft het woord.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, verslaggever (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik zal een uitvoeriger verslag dan normaal brengen. Dit decreet is totstandgekomen na een hele procedureslag en verdient dus de nodige aandacht. Ik veronderstel trouwens dat veel parlementsleden het schriftelijk verslag niet hebben gelezen, en ook daarom geef ik een uitvoerig mondeling verslag.

De commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin vergaderde zeven keer over het ontwerp van decreet inzake het Vlaams beleid ten aanzien van etnisch-culturele minderheden. Ik geef eerst een overzicht van de werkzaamheden, gekoppeld aan een aantal procedurele aspecten.

Tijdens de eerste vergadering van 8 januari werd beslist een hoorzitting te houden, die plaatsvond op 29 januari. Daarop werden vertegenwoordigers

van VVSG, VVP, OCIV, VCIM, VCW en de Landelijke Migrantenvereniging gehoord. Het verslag van deze hoorzitting is bij het verslag van de decreetbespreking gevoegd. Ik verwijs hiervoor naar Stuk 868 nummer 5.

Op 17 en 18 februari had de eigenlijke bespreking plaats. Aan het einde van de artikelsgewijze bespreking vroeg de heer Strackx van het Vlaams Blok een tweede lezing. Op 3 maart had de gegroepeerde stemming plaats. Voor de aanvang stelde de heer Dewinter voor om over het ontwerp van decreet het advies te vragen van de juridische dienst van het Vlaams Parlement. Na het antwoord van de minister op dit voorstel werd het verworpen met twee stemmen voor en tien tegen bij drie othoudingen. Na de stemming over het geheel vroeg de heer De Groot van de VLD dat het verslag ter goedkeuring zou worden voorgelegd aan de commissie. Op 10 maart had de tweede lezing plaats conform de vraag van het Vlaams Blok.

De diensten van het parlement, die we uitdrukkelijk willen bedanken voor het geleverde werk, maakten Stuk 868 nummer 4 klaar. Dat bevat een gecoördineerd overzicht van de in eerste lezing in de commissie aangenomen artikels. Er werden immers amendementen ingediend, die terug te vinden zijn in Stuk 868 nummer 2 en 3. Op 16 maart had de lezing van het verslag plaats op vraag van de heer De Groot. Het Vlaams Blok vroeg ter gelegenheid van deze lezing een aantal tekstcorrecties.

Voor een overzicht van de procedure is het zinvol te vermelden dat er, zoals meegedeeld tijdens de besprekingen, nadien twee reflectienota's werden ingediend : Stuk 868 nummer 6 van de heren Dewinter, Strackx, Verrijken en Aers en Stuk 868 nummer 7 van de heren Beysen, Denys, De Gucht, Van Mechelen, mevrouw Avontroodt en de heer Platteau.

Dan ga ik nu in op de inhoud van de bespreking in de commissie. In zijn toelichting situeerde de minister dit decreet in het geheel van het beleid ten aanzien van etnisch-culturele minderheden. Hij verwees naar documenten die hij reeds ter beschikking stelde van het parlement : het strategisch plan voor het Vlaams beleid ten aanzien van etnisch-culturele minderheden, de brochure 'Het vrijblijvende voorbij' en het jaarrapport van de Interdepartementale Commissie voor Etnisch-culturele Minderheden. De minister verklaarde dat dit ontwerp van decreet voortbouwt op de ontwikkelingen van de laatste jaren die zich zowel bij de beleidsinstrumenten van de Vlaamse Gemeenschap manifesteren als bij de categoriale organisa-

Van Cleuvenbergen

ties op het terrein, die sinds 18 juli 1990 worden geregeld door een besluit van de Vlaamse regering. Er werd ook rekening gehouden met belangrijke ontwikkelingen, zoals de veranderingen binnen de migrantenorganisaties en de decentralisatie van het beleid van de laatste jaren.

De minister lichtte de kenmerken van het Vlaams beleid toe zoals in hoger geciteerde documenten beschreven staat. Hij wil een driesporenbeleid voeren. Het eerste spoor is een emancipatiebeleid, gericht op degenen die hier blijvend zijn gevestigd. Voor hen wordt naar een volwaardige deelname aan de samenleving gestreefd. Het emancipatiebeleid wil achterstand en discriminatie wegwerken en echte participatie bevorderen. Migrantorganisaties spelen hierbij een belangrijke rol.

Het tweede spoor is een onthaalbeleid, dat nieuwkomers wegwijs wil maken en stimuleren om aan onze samenleving deel te nemen. Men blijft slechts enkele jaren nieuwkomer. Samenwerking met zowel de federale als de lokale overheid is nodig. Als derde spoor is er een opvangbeleid, dat vreemdelingen zonder wettig statuut opvangt en oriënteert. Uiteraard worden hierbij de menselijke waardigheid en de mensenrechten gerespecteerd. Het opvangbeleid vindt zijn legitimatie in de internationale overeenkomst over de mensenrechten en vereist eveneens samenwerking met de federale overheid.

De Vlaamse aanpak behelst niet alleen een driesporenbeleid, maar ook een gelijkkansenbeleid. Dit wordt het best gerealiseerd via een inclusief beleid. Als de doelgroepen niet worden bereikt met algemene maatregelen, zijn categoriale acties aangewezen. Een ander accent is de bewaking van het beleid door de Vlaamse administratie via een coördinerende commissie. Categoriale acties zijn specifiek en aanvullend. Ze worden gerealiseerd door kleine maar voldoende sterke organisaties die op lokaal vlak de doelgroepen aanspreken.

Een integratiebeleid voor minderheden wordt dus het best lokaal gevoerd. Het reguliere beleid biedt hiertoe kansen. Specifieke ondersteuning kan echter nodig zijn. De Vlaamse Gemeenschap wil hiertoe de categoriale sector die dit lokaal beleid uitwerkt, ondersteunen. Migrantorganisaties spelen een cruciale rol in de participatie en emancipatie. De organisaties van de doelgroepen moeten bij het beleid worden betrokken en belangen behartigen, waardoor de categoriale sector stimuli kan geven.

Het Vlaamse beleid ten aanzien van de etnisch-culturele minderheden heeft drie doelgroepen : allochtonen, vluchtelingen en woonwagengewoners. Deze laatste twee groepen verkeren wegens hun etnische afkomst in vergelijkbare situaties als de allochtonen. Andere groepen die door hun mobiliteit baat kunnen vinden bij een dergelijk beleid, kunnen worden toegevoegd. Als voorbeeld vermeld ik de schippers.

Ten slotte lichtte de minister de structuren van het voorontwerp van decreet zelf toe. In hoofdstuk 1 worden de gebruikte begrippen verduidelijkt. In hoofdstuk 2 worden doelstellingen, kenmerken en kernopdrachten bepaald. Hoofdstuk 3 consolideert de bestaande structuren voor het minderhedenbeleid binnen de Vlaamse Gemeenschap. Dit houdt in : een coördinerend minister, een interdepartementale commissie met opdrachthouders, en overleg met de federale overheid via de interministeriële conferentie voor het migrantenbeleid. Vertegenwoordigers van de doelgroepen worden via bestaande adviesorganen bij de zaak betrokken.

Hoofdstuk 4 bepaalt dat er één overlegcentrum voor etnisch-culturele minderheden met een gemeenschappelijke werking en afzonderlijke programma's voor de doelgroepen komt. Dit zal de huidige drie centra vervangen. De drie centra blijven een onderdeel van het gemeenschappelijk overlegcentrum. Voor elk programma wordt een resultaatgericht meerjarenplan gemaakt. Volgens hoofdstuk 5 komen de integratiecentra tot een werkbaar schaalvergroting. Het personeel wordt in grotere centra samengebracht en kan worden ingezet in zogenaamde lokale steunpunten. Het lokale en provinciale niveau werken in overleg als gelijkwaardige partners en op basis van meerjarenplannen.

Ik kom tot hoofdstuk 6 : naargelang de concrete situatie en op basis van enkele voorwaarden kunnen de Vlaamse overheid en de gemeenten een overeenkomst sluiten die de oprichting van een gemeentelijke integratiedienst mogelijk maakt. De Vlaamse Gemeenschap levert hiervoor een financiële bijdrage. De concrete regeling voor een lokaal steunpunt of een privé-integratiecentrum met een eigen steunpunt in Antwerpen en Gent wordt ook in dit hoofdstuk uitgewerkt.

Hoofdstuk 7 handelt over de integratie van de niet-gereguleerde subsidies, zoals projectsubsidies, terwijl hoofdstuk 8 de overgangsbepalingen regelt. Dit was de algemene inleiding van dit ontwerp zoals het werd ingediend in het Vlaams Parlement.

Van Cleuvenbergen

Tijdens de algemene bespreking werd dit ontwerp door sommigen met lof onthaald, vooral door de aanzet die het geeft, terwijl anderen het verguisden. Ik zal een aantal bedenkingen van de verschillende partijen weergeven.

De voorstanders hadden het over een continuering van het beleid, waarvoor reeds een aanzet werd gegeven in vroegere beleidsdocumenten van de heren Hancké en Didden, de dialoog met de doelgroep die een belangrijke rol heeft gespeeld bij de totstandkoming van het ontwerp, respect voor wat op het werkveld is ontstaan. Positief was verder dat het ontwerp van decreet geëngageerden de kans biedt om mee te werken aan een democratische samenleving, dat er tevens voorzien wordt in het humanitaire doel om een opvangbeleid uit te bouwen, dat de verscheidene doelgroepen apart en toch samen worden bekeken, dat het inclusief beleid voorop staat en dat er aandacht is voor een emancipatie-, onthaal- en opvangbeleid en ten slotte dat een open Vlaanderen voorop staat als essentieel element om internationaal respect te krijgen.

Een aantal bedenkingen getuigden van gemengde gevoelens en hielden suggesties in voor de verdere uitvoering. Volgens de sceptici voldoet het decreet niet aan de verwachtingen, en derhalve zal bijsturing via amendementen nodig zijn, zeker voor het opvangbeleid : betere afspraken moeten worden gemaakt tussen het federaal en Vlaams niveau. Het belang van rolmodellen voor de doelgroepen werd onderstreept en een voldoende betrokkenheid en vertegenwoordiging van de doelgroepen moet men garanderen. Ook moeten de beleidsplannen op elkaar worden afgestemd en moet de ingewikkelde structuur worden vereenvoudigd. Het luidde ook dat het decreet tijdelijk moet zijn : het is een middel en geen doel. Het is essentieel om te verwijzen naar het beleidsachtergrond, onder andere naar het strategisch plan. De betrokken organisaties hebben ondersteuning en structuur nodig. Het inclusief beleid is essentieel maar het werkt traag, men stelt vast dat begrippen zoals integratie, identiteit en fundamentele rechten van de mens verschillend worden gedefinieerd door de fracties, zodat men beter kan spreken over aanpassing van vreemdelingen dan over integratie. Men stelt verder voor te werken met inburgeringscontracten. Het gelijkkansenbeleid inzake werk en wonen is zeer belangrijk voor de integratie omdat de problemen van woonwagenterreinen door het ontwerp niet worden opgelost. Ten slotte kwam ter sprake dat men ill-legaal wordt doordat de westerse mens ziekelijk legaal wil doen.

Er waren ook uitgesproken negatieve bedenkingen. Er zijn te veel structuren in het ontwerp en men besteedt te weinig aandacht aan het lokale niveau ; het opvangbeleid is geen Vlaamse materie. Volgens minister-president Van den Brande zijn er geen etnisch-culturele minderheden ; anderen beschouwden het ontwerp als een vuilbakdecreet omdat elke fractie de begrippen verschillend invult. De tegenstanders vinden dit decreet verder onaanvaardbaar voor Vlamingen omdat vreemdelingen geen inspanningen moeten doen, dat zij betrokken worden in het beleid en zo bepalen wat Vlamingen nog mogen doen. Er zijn bevoegdheidsconflicten en er wordt geen aandacht besteed aan de problematiek van de niet-begeleide minderjarigen, het begrip allochtoon verbergt wat men concreet bedoeld.

Maatregelen voor nieuwkomers zijn bovendien overbodig als huwelijk en gezinshereniging anders worden bekeken. Er werd ook gezegd dat de ongekwalificeerde vreemdelingen uit het steentijdperk die werden ingevoerd door Wallonië niet integreerbaar zijn : vreemdelingen moet men dus terugsturen. Vluchtelingen zouden komedianten en uitbuiters zijn die hopen geld hebben en hier zorgen voor drugsproblemen, hoererij en geslachtsziekten. Het gevaar van de islam dreigt en het ontwerp wordt trouwens enkel verdedigd door de multiraciale lobby, door het syndicaat van welzijnswerkers en door nuttige idioten. Het decreet creëert verder twee soorten Belgen, namelijk allochtonen en anderen. Op basis van artikel 10 van de Grondwet kan men hiertegen klacht indienen bij het Centrum voor Racismebestrijding en Gelijkheid van Kansen. Dit alles zijn een aantal bedenkingen die uit de algemene bespreking naar voor kwamen en die in het verslag terug te vinden zijn.

Ten slotte wil ik iets zeggen over de artikelsgewijze bespreking en de stemmingen. De leden van het Vlaams Blok waren tijdens de stemmingen aanwezig, maar ze wensten geen stem uit te brengen. Conform het reglement werden ze dus geacht zich te hebben onthouden.

Ik blijf even stilstaan bij enkele artikelen waarvan de inhoud ernstig werd gewijzigd tijdens de besprekingen van 17 en 18 januari. Vooraf wil ik opmerken dat de meeste amendementen voortvloeien uit de samenwerking van de CVP, de SP, de VU en Agalev. Een aantal amendementen kwamen tot stand zonder de medewerking van Agalev ; deze partij diende op haar beurt zelf een aantal amendementen in. In totaal werden 50 van de 53 ingediende amendementen op artikelen en wijzigingen

Van Cleuvenbergen

goedgekeurd. Daarna werden de geamendeerde artikelen in kwestie goedgekeurd.

Bij artikel 2 werden amendementen ingediend waarin verschillende definities werden verfijnd. Het betreft hier de definities van de termen allochtonen, woonwagenbewoners, etnisch-culturele minderheden, doelgroepen en integratie. Deze nieuwe definities hadden tot gevolg dat alle artikelen waarin deze termen voorkomen, via amendementen consequent werden aangepast.

Artikel 4, dat het inhoudelijke beleid tot voorwerp heeft, lokte discussies uit over de begrippen integratie, begeleide terugkeer, opvangbeleid en oriënteringen. De belangrijkste inhoudelijke wijziging die via een amendement is totstandgekomen, heeft het zogenaamde derde spoor anders gedefinieerd. De opvang wordt nu als volgt omschreven: 'Een opvangbeleid, prioritair gevoerd op de beleidsdomeinen welzijn, gezondheidszorg en onderwijs, en gericht op de opvang en de oriëntering van de doelgroep die zich in het Nederlandse taalgebied of in het tweetalig gebied van Brussel-Hoofdstad bevindt.'

Artikel 5 handelt onder meer over de advisering van de organisaties en zelforganisaties. In een amendement werd voorgesteld de advisering van organisaties verplicht te maken. Dat amendement werd niet goedgekeurd, want de al dan niet verplichte advisering kwam later aan de orde. Trouwens, ook individuen moeten de kans krijgen om zinvolle adviezen te geven, aldus de minister.

Er werd een discussie over een grotere betrokkenheid van de doelgroep gevoerd naar aanleiding van de bespreking van artikel 9. Na amendering is daarin sprake van een forum dat de Vlaamse regering als gesprekspartner moet erkennen.

Mevrouw Van Den Heuvel diende op artikel 10 een amendement in, om het vroegere VCIM dezelfde taken te verlenen als vroeger. Dit was de aanleiding om te spreken over de relatie tussen het ondersteuningscentrum en de doelgroepen. Het amendement werd verworpen, omdat anders het beleidsadviserend aspect, in vergelijking met de ondersteuning, teveel aandacht zou krijgen.

Ten slotte vraag ik nog even uw aandacht voor artikel 43ter, dat via een amendement werd toegevoegd. Dankzij dit amendement kan de zogenaamde 'trekkende beroepsbevolking' ook als doelgroep worden opgevat, naar analogie met het beleid op

internationaal niveau. Concreet kunnen hieronder foorkramers, schippers en circuslui worden verstaan.

De minister verklaarde dat de uitvoeringsbesluiten nog voor het zomerreces zullen worden goedgekeurd. Zoals gezegd werd een tweede lezing gehouden van de tijdens de eerste lezing aangenomen amendementen. Bij deze gelegenheid had het Vlaams Blok vragen bij de algemene inhoud van het decreet, alsook bij bepaalde amendementen. De minister en de indieners van de amendementen gaven toelichtingen, of verwezen naar de toelichtingen die reeds waren gegeven tijdens de besprekingen.

Het Vlaams Blok kondigde aan naar het Arbitragehof te zullen stappen wegens bevoegdheidsoverschrijding. Bij de eindstemming verklaarde de heer Dewinter dat de goedkeuring van dit decreet een historische fout zou zijn. De tekst is zijns inziens immers in strijd met het federale vreemdelingenbeleid en gaat in tegen wat leeft bij de bevolking.

Op 16 maart werd het verslag besproken in de commissie. Dat gebeurde op vraag van de heer De Groot, maar in zijn afwezigheid. Op vraag van het Vlaams Blok werden er een aantal tekstcorrecties aangebracht.

Ik wil eindigen met een kort en duidelijk overzicht van de structuur van het decreet, zoals dat in de commissie werd goedgekeurd. In dit decreet worden verschillende niveaus onderscheiden. Het eerste niveau is dat van Vlaanderen. Er zal een coördinerende commissie in de schoot van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap worden opgericht. Die commissie zal borg staan voor het inclusief beleid. De commissie zal jaarlijks een voortgangsrapport opstellen en eventuele bijstellingen adviseren. Hierbij worden de verschillende departementen betrokken naargelang de behoeften. Er worden ook adviesraden geraadpleegd bij de beleidscoördinatie en -voorbereiding. Tot slot wordt op het Vlaamse niveau een forum erkend als gesprekspartner. Dit forum brengt organisaties van de doelgroepen samen.

Naast dit inclusief beleid hebben we op Vlaams niveau een categoriaal beleid uitgewerkt, dat voorziet in één Vlaams overlegcentrum met drie ondersteuningscentra. De ondersteuningscentra moeten telkens één van de doelgroepen bereiken. Het Vlaams overlegcentrum zorgt voor de coördinatie van het beleid. De ondersteuningscentra werken elk afhankelijk van hun doelgroep op basis van een

Van Cleuvenbergen

zesjarenplan. Ze betrekken de doelgroepen bij de totstandkoming van het beleid.

Op het provinciale niveau ontstaan provinciale integratiecentra. Deze kunnen worden ingericht door de provincie of een VZW. Ze zijn verantwoordelijk in hun eigen gebied en moeten de doelgroepen bereiken. Eventueel kunnen ze zelf op lokaal vlak initiatieven nemen indien er geen specifiek lokaal beleid wordt gevoerd. Er worden ook cellen opgericht voor vluchtelingen- en woonwagenwerk.

Op lokaal niveau ten slotte blijven in Gent en Antwerpen lokale integratiecentra bestaan, die gedecentraliseerd kunnen werken. Er zal eveneens een cel vluchtelingen en een cel woonwagenbeleid worden opgericht. In de andere gemeenten die aan bepaalde criteria voldoen, kan een integratiedienst actief zijn. Deze werkt op basis van een driejarenplan waarbij de gemeenteraad en/of het OCMW kunnen worden betrokken. Naast de integratiedienst, die totstandkomt in samenwerking met de lokale overheid, kunnen lokale steunpunten worden ingericht door het provinciaal integratiecentrum. (*Applaus*)

De voorzitter : De heer Beysen heeft het woord.

De heer Ward Beysen (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de bespreking van het ontwerp van decreet over het Vlaams beleid ten aanzien van etnisch-culturele minderheden valt samen met enkele opgemerkte initiatieven en politieke uitspraken.

Ik heb het in de eerste plaats over de optocht in Brussel op 22 maart waar werd gepleit voor het stemrecht voor migranten. Het meest opvallende kenmerk was dat de roep om stemrecht voor migranten minder massaal was en bijgevolg minder hard weerklonk dan voorheen. Het Forum voor Stemrecht voor Migrantten slaagt er blijkbaar niet in om de actieradius te vergroten. Dit is een niet te veronachtzamen vaststelling. Het is misschien niet slecht om er tijdens deze discussie en voor alle duidelijkheid aan te herinneren dat de VLD zich zal blijven verzetten tegen het verlenen van stemrecht aan migranten. De VLD stoort zich ook aan de paringsdans van de PRL, die stemrecht voor migranten aanbiedt in ruil voor het opheffen van de discriminatie inzake taal- en nationale minderheden. Dit is mijns inziens een walgelijk idee en een belediging voor de Vlamingen.

Vervolgens was er ook een actie van de CVP- en de PSC-senatoren voor de versoepeling van de toepassing van de asielwetgeving. Dit initiatief staat haaks op wat bij een overgroot deel van de bevolking leeft. Het merendeel van de bevolking wenst een stipte uitvoering van de asielwetgeving. De grote tolerantie die tegenover de uitgeprocedeerde asielzoekers aan de dag wordt gelegd, is er mede de oorzaak van dat in ons land nagenoeg 100.000 illegalen verblijven.

Zowel de minder geslaagde betoging voor migrantenstemrecht als de actie van de CVP- en PSC-senatoren voor de versoepeling van de toepassing van de asielwetgeving, flankeren de bespreking van het voorliggende ontwerp over het Vlaams beleid ten aanzien van etnische en culturele minderheden.

Uit het verslag blijkt duidelijk dat de commissie voor Welzijn en Gezondheid het ontwerp in zijn essentie heeft gewijzigd. De verslaggever heeft het verslag voortreffelijk naar voren gebracht, waarvoor ik een bijzonder woord van waardering wil uitspreken. Het kan echter niet genoeg worden benadrukt dat de meerderheid in dit parlement zich met de door de commissie geamendeerde tekst, inzonderheid artikel 2 ten vierde en artikel 4 ten derde, afzet tegen het federale uitwijzingsbeleid van minister Vande Lanotte. De door de commissie goedgekeurde tekst houdt in dat de Vlaamse regering, gesteund door haar meerderheid in dit parlement, voorstander is van een algemene regularisatie voor iedereen die illegaal in dit land verblijft.

Minister Luc Martens : Mijnheer Beysen, waar leest u dat in de tekst ?

De heer Ward Beysen : Ik citeer uw tekst.

Minister Luc Martens : Kunt u specificeren waar in de tekst wordt gepleit voor een algemene regularisatie ? Dat staat nergens in de tekst.

De heer Ward Beysen : Deze conclusie moet worden getrokken uit de gewijzigde tekst. Ik citeer die tekst, en specificeer dat het gaat over de aangebrachte wijziging in artikel 2 ten vierde en artikel 4 ten derde.

Minister Luc Martens : U kunt geen tekstdeel citeren waarin sprake is van een algemene regularisatie. U interpreteert dat alleen maar zo omdat het in uw kraam past. Wat u zegt, is onjuist.

De heer Ward Beysen : Mijnheer de minister, ik citeer natuurlijk niet de tekst zelf, ik leid het wel af uit de tekst.

Minister Luc Martens : Uw interpretatie is niet dezelfde als die van de commissie. De commissie staat achter de uitvoering van het asielbeleid. In de praktijk stelt men echter vaak vast dat dat beleid niet uitvoerbaar is, bijvoorbeeld wanneer het gaat om minderjarigen. In een dergelijk geval zijn er twee mogelijkheden : ofwel gaat men uit van een humanitaire verplichting, ofwel sluit men de ogen. Wat doet u in zo een geval, mijnheer Beysen ?

De heer Ward Beysen : Ik wil in mijn uiteenzetting benadrukken dat we aandacht besteden aan de humanitaire aspecten. Een consequente toepassing van de commissietekst betekent echter een algemene regularisatie van de illegalen in dit land.

De VLD schaart zich onverkort achter de oorspronkelijke tekst van het ontwerp van decreet. Mijnheer de minister, deze was trouwens van u. We zijn het volledig eens met de oorspronkelijke tekst, die de regering op uw voorstel heeft goedgekeurd. In die tekst wordt bepaald dat het opvangbeleid gericht is op de opvang en de oriëntering, met het oog op een begeleide terugkeer van degenen die zich hier zonder wettig statuut bevinden, dit met inachtneming van de fundamentele rechten van de mens zoals bepaald in de Grondwet en de internationale verdragen. Onder invloed van de meerderheid in dit parlement werd van die tekst afgestapt.

Het uitwijzingsbeleid is een federale materie. Het staat dan ook vast dat het door de meerderheid goedgekeurde amendement dode letter zal blijven. De indieners is niet meer gegund dan een Pyrrus-overwinning. Met dit decreet zendt men echter wel een verkeerd signaal uit, dat bovendien indruist tegen de mening van het grootste deel van de bevolking. Zij vindt dat een illegaal het land binnen de kortst mogelijke termijn moet verlaten. De meerderheid van de Vlaamse bevolking is geen voorstander van amnestie voor illegalen.

Mijnheer de voorzitter, dames en heren, naast dit fundamenteel bezwaar tegen dit ontwerp van decreet stoort het de VLD eveneens dat er nog maar eens nieuwe structuren worden opgezet, zonder dat de bestaande initiatieven en instellingen worden bijgestuurd. Binnen de Vlaamse Gemeenschap bestaat er reeds een veelheid aan instellingen, instrumenten en organisaties die zich bezighouden met de vreemdelingenproblematiek en de bijstand aan personen terzake. Er kan dan ook worden gevreesd dat daardoor overlappingsen en verwarring zullen ontstaan. De VLD is er dan ook geen voorstander van dat nog maar eens een arsenaal aan instellingen en organen wordt opgericht met precies dezelfde doelstelling.

De voorzitter : Minister Martens heeft het woord.

Minister Luc Martens : Mijnheer Beysen, ik weet niet of u de moeite hebt gedaan om eens een organigram op te stellen van het vroegere model, om na te gaan welke initiatieven er voorheen op het terrein bestonden. Mocht u het nieuwe model daarmee vergelijken, dan kunt u niet anders dan vaststellen dat op het landelijke vlak de drie initiatieven tot één worden herleid. Ook worden de dertig verschillende initiatieven ter plekke herleid tot acht.

Er wordt dus geen enkel nieuw initiatief opgezet. Integendeel, de bestaande initiatieven worden in een breder kader, in een transparanter samenspel geplaatst. We creëren dus niets nieuws, maar geven het bestaande een duidelijker opdracht en positionering.

De heer Ward Beysen : Mijnheer de minister, wie dit decreet leest, kan niet anders dan vaststellen dat er op diverse niveaus nieuwe instellingen en organen worden opgericht. Die moeten elk een plan uitwerken met betrekking tot het beleid.

U zult het met mij eens zijn dat dit beleid diverse invalshoeken zal hebben. Los daarvan en gelet op de diverse aanwezige beleidsniveaus, zijn we van oordeel dat terzake het subsidiariteitsprincipe een grotere rol moet spelen dan nu. Het beleid moet worden gevoerd door het bestuursniveau dat daarvoor het meest geschikt is. Wij zijn van oordeel dat het onthaal- en emancipatiebeleid moet worden gevoerd op het lokale vlak. Ik wil niet ingaan op de vraag of dit nu door het gemeentebestuur of door het OCMW moet gebeuren. Ik vind hoe dan ook dat het lokale niveau het best geplaatst is om een dergelijk beleid te concretiseren.

Op het lokale vlak is het mogelijk om de juiste invalshoek te vinden en het beleid af te stemmen op de specifieke lokale noden. Zo is het duidelijk dat in grote steden of gemeenten met een grote migrantengemeenschap andere noden bestaan dan elders. Dat is trouwens het best merkbaar op het terrein, ook vandaag. Mijns inziens is dit voorliggende ontwerp van decreet een overbodig raamwerk, dat voorziet in structuren maar onvoldoende zegt welke die doelstellingen precies zijn. De migrantenproblematiek kunt u niet aanpakken door het oprichten van nog maar eens nieuwe structuren, door u lokale meldpunten genoemd, zonder dat u daar duidelijke beleidsvisies rond formuleert.

Minister Luc Martens : Mijnheer Beysen, ik doe nog een poging. Aangezien u lid bent van een democratische partij neem ik aan dat u kunt luisteren. In een democratie krijgt luisteren voorrang op spreken.

Ik herhaal dat er geen enkele nieuwe structuur wordt opgezet. Integendeel, de bestaande structuren worden beter gedefinieerd en krijgen een betere werking ten opzichte van elkaar. Het lokale aspect staat precies voorop. Als er sprake is van beleidsplannen is dat precies opdat het lokale vlak, naargelang van de eigen noden, behoeften, mogelijkheden en beperkingen, zelf zou kunnen definiëren wat het al dan niet gaat doen. We doen met andere woorden precies waar u voor pleit, maar dan moet u wel bereid zijn dit te lezen in de tekst. Ik heb echter het gevoel dat u dit weigert te lezen.

De heer Ward Beysen : Neen, maar de luisterbereidheid moet van twee kanten komen. Dat is waarschijnlijk min of meer het probleem in dit Vlaams Parlement : hoe smaller de meerderheid is, hoe minder luisterbereidheid er bestaat. U staat immers onder druk van uw krappe meerderheid om datgene wat werd uitgedokterd in uw regering goedgekeurd te krijgen.

Minister Luc Martens : Dat geldt niet voor dit decreet, want enkel de VLD en het Vlaams Blok verzetten zich ertegen.

De heer Ward Beysen : Wij zijn hier om andere redenen tegen dan het Vlaams Blok. Daarom hebben we ook afzonderlijk een reflectienota ingediend. Ik hoop dat u deze aandachtig hebt gelezen, en dat het perspectief daar enigszins mee wordt opengetrokken.

Het kan toch niet dat de meerderheid met de steun van enkele kleinere oppositiepartijen bepaalt hoe dit beleid in de toekomst zal worden georiënteerd. De VLD is de op een na grootste partij in Vlaanderen. Wij hebben onze visie klaar en duidelijk geformuleerd in de reflectienota. De meerderheid moet enige luisterbereidheid aan de dag leggen. Ofwel lossen we het samen op, ofwel lossen we het niet op.

Minister Luc Martens : Mijnheer Beysen, uw reflectienota is pas enkele dagen oud. Het strategisch plan van de regering bestaat al meer dan een jaar. *(Opmerking van de heer André Denys)*

Mijnheer Denys, hebt u dit strategisch plan gelezen ?

De heer André Denys : Ik heb het inderdaad gelezen.

Minister Luc Martens : Dan hebt u vastgesteld dat uw reflectienota nauwelijks iets toevoegt aan wat er in het strategisch plan staat.

De heer André Denys : Mijnheer de minister, ik heb de moeite gedaan om het strategisch plan te lezen. In feite is het niets anders dan een opsomming van gegevens. Er worden geen politieke conclusies getrokken. Dat was net onze vraag. Wij wilden een politieke discussie over dat strategisch plan, voorafgaand aan het debat. Ik had de indruk dat ook andere partijen, waaronder Agalev, bereid waren om eerst over de invulling van het strategisch plan te praten. Ook zij wilden eerst een inhoudelijke discussie over de doelstellingen van het beleid. U hebt dat geweigerd.

Minister Luc Martens : Mijnheer Denys, op dat ogenblik had u nog geen nota ! U hebt zich weggestopt omdat u geen opvattingen had. We konden in de pers zien hoe u daarover geruzied hebt.

De heer André Denys : Mijnheer de minister, we hebben in een reflectienota onze inhoudelijke doelstellingen ingevuld. De VLD biedt dus wel degelijk een alternatief op inhoudelijk vlak.

De voorzitter : Mevrouw Van Cleuvenbergen heeft het woord.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen : Mijnheer Denys, toen we deze discussie ten gronde in de commissie voerden, was de VLD afwezig. *(Opmerking van de heer André Denys)*

De heer Ward Beysen : Dat is toch geen doorslaggevend argument ?

De voorzitter : Mevrouw Van Den Heuvel heeft het woord.

Mevrouw Ria Van Den Heuvel : Mijnheer Denys, het strategisch plan bevat wel degelijk een aantal doelstellingen. Het is niet louter een opsomming van gegevens. Ik kan me wel indenken dat het niet uw doelstellingen zijn.

In de commissie was ik inderdaad bereid om over dat strategisch plan een discussie te houden. Daar hebben we echter de tijd niet voor gekregen. Trouwens, ik was voorstander van een inhoudelijke discussie, niet van inhoudsloze verdragingsmanoeuvres.

Minister Luc Martens : Mijnheer Denys, u had daar geen opvattingen over. U hebt drie weken lang gerommeld in de pers. (*Opmerking van de heer André Denys*)

De heer Ward Beysen : Mijnheer de minister, u zegt dat we nu pas een reflectienota hebben ingediend. Dat is inderdaad zo. Dat is ook ons goed recht. Wij bepalen nog altijd zelf wanneer we een reflectienota indienen. We hebben zelfs niet tot het allerlaatste moment gewacht.

De basis van die reflectienota wordt gevormd door de inburgeringscontracten. Dit is voor ons geen nieuw idee. Ik heb hierover enkele maanden geleden met u van gedachten gewisseld. We hebben de idee gelanceerd op schrikkelag 1996. Beweer dan niet dat we tot het laatste moment hebben gewacht om deze reflectienota in te dienen. Formeel hebt u gelijk, maar inhoudelijk bevat hij weinig nieuwe ideeën in vergelijking met twee jaar geleden.

Betekent dit dat de liberalen geen oog hebben voor de vaak penibele situatie van vluchtelingen, uitgeprocedeerden, asielzoekers en achtergestelde groepen allochtonen ? Helemaal niet. Voor ons is het wel van essentieel belang dat er een correct en samenhangend inburgeringsbeleid wordt gevoerd. Daarbij moet in de eerste plaats aan steuntrekken- de en achtergestelde allochtonen een inburgerings- cursus worden aangeboden. Dit dient te worden geregeld in een inburgeringscontract, afgesloten tussen de gemeente en de migrant, met formulering van wederzijdse rechten en plichten.

Mijnheer Lauwers, ik vernam onlangs in de pers dat de heer Sauwens ons goede voorbeeld heeft gevolgd, ondanks het feit dat zijn fractie in december formeel was gekant tegen een voorstel van resolutie dat wij hadden ingediend. Dit zal dan wel een andere reden hebben gehad.

De heer Herman Lauwers : Er is een verschil tussen de inhoud van de resolutie die u indertijd hebt ingediend en de werkwijze die nu in Bilzen wordt toegepast. Uw voorstellen handelden niet alleen over de nieuwkomers, maar over alle migranten. Ten tweede gaat het in Bilzen om andere vormen van aansporing dan in uw voorstel van resolutie. We hebben om die redenen de inhoud van uw voorstel verworpen. We werken trouwens het voorbeeld van Bilzen uit voor heel Vlaanderen. U zult merken dat dit initiatief een andere toon heeft dan uw voorstel van resolutie.

De heer Ward Beysen : Ik wacht op uw initiatief.

We leggen hier zoveel nadruk op, omdat precies de inburgering in onze samenleving sociale problemen met zich meebrengt voor de migrant. Daarom is het nodig dat hij wordt geholpen om zich in te burgeren. De basisgedachte van het inburgeringscontract bestaat erin dat men vermijdt dat migranten in een achtergestelde situatie terecht komen, of dat men ervoor zorgt dat ze uit deze situatie geraken. Inburgering betekent tevens het op eigen kracht en volwaardig deel uitmaken van onze samenleving.

Concreet betekent dit dat tussen de overheid en de migrant een inburgeringscontract wordt afgesloten. De migrant verbindt zich ertoe een vormingspakket te volgen, aangepast aan zijn specifieke noden. De overheid is ertoe gehouden deze vorming aan te bieden, de migrant te begeleiden en hem achteraf door te verwijzen naar een beroepsopleiding of de arbeidsmarkt.

Het vormingspakket bevat drie delen : het aanleren van de taal, het kennismaken met de staatkundige beginselen van onze maatschappij en het verwerven van inzicht in de arbeidsmarkt. Nadat de migrant dit programma heeft gevolgd, wordt geëvalueerd in welke mate hij de doelstellingen heeft gehaald. Deze evaluatie kan op zijn beurt leiden tot een vervolgopleiding. De overheid moet alle allochtonen die er nood aan hebben, stimuleren om een inburgeringscontract aan te gaan. Het moet verplicht worden voor allochtonen zonder bestaansmiddelen, die ten laste vallen van de gemeenschap : werklozen, bestaansminimumtrekkers en hun gezinsleden.

Inburgering is een eerste noodzakelijke stap. De sleutel hiertoe is de kennis van de taal. Het aanleren van de taal vanaf jonge leeftijd is het beste wapen om een leerachterstand te voorkomen. De VLD is daarom voorstander van een veralgemeende schoolplicht vanaf drie jaar, waardoor migrantenkinderen op jonge leeftijd geen problemen meer zullen hebben met het Nederlands. Tevens pleiten we voor een koppeling van het recht op kinderbijslag aan de schoolplicht.

Door de wettelijke invoering van de inburgeringscontracten en de veralgemening van de schoolplicht vanaf drie jaar, wil de VLD de spanningen tussen autochtone en allochtone bevolkingsgroepen geleidelijk doen afnemen en uiteindelijk wegwerken. Alleen mits het zorgvuldig nakomen van het engagement door de overheid en de migrant, komt op termijn een harmonieus samenleven van autochtonen en allochtonen in zicht. De verantwoordelijkheid van zowel de overheid als de migrant staan in dit streven centraal.

Beysen

Dat is de essentie van de reflectienota die we aan het parlement hebben overgemaakt. De VLD maakt haar medewerking aan een beleid voor etnisch-culturele minderheden afhankelijk van het opnemen van de basisbeginselen van die nota, te weten het invoeren van het inburgeringscontract en de veralgemening van de schoolplicht vanaf drie jaar. (*Applaus bij de VLD*)

De voorzitter : Mevrouw Van Cleuvenbergen heeft het woord.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, mijn interventie namens de CVP zal kort zijn, want als verslaggeefster besef ik dat de inhoud van de besprekingen in de commissie veel fundamenteeler is dan wat we hier kunnen zeggen. Wij deden onze inhoudelijke inbreng dus al tijdens die besprekingen.

Vooraf wil ik de heer Janssen, medewerker van minister Martens, bedanken. De minister zal het me niet kwalijk nemen dat ik vermeld dat dit decreet er niet zou zijn zonder zijn inzet, zijn contacten met de hele sector en zijn geduldig luisteren in vergaderingen overal in het land. Zonder dat alles zou het decreet niet worden gedragen door de plaatselijke gemeenschappen.

Onze fractie heeft actief meegewerkt aan de bespreking van dit decreet in het parlement, en heeft mee nagedacht over de verfijning van de tekst. Alleen een consequent en inclusief gelijk-kansenbeleid, bijgestuurd door categoriale maatregelen op het lokale vlak, kunnen een toekomst bieden aan etnisch-culturele minderheden, die in onze samenleving nog altijd minder – en soms geen – kansen krijgen. Contacten met vele mensen uit de doelgroepen en met geëngageerde Vlamingen die werken met allochtonen, woonwagenbewoners en vluchtelingen, hebben ons gesterkt in die overtuiging. Met dit decreet steunen we zo'n beleid.

De aanwezigheid van anderen brengt altijd spanningen en aanpassingen met zich mee, maar zorgt ook voor een verrijking. Of die anderen nu West-Vlamingen of Limburgers, VLD-ers of SP-ers, Vlamingen of Turken en Marokkanen van de zevende of van de eerste generatie zijn, altijd zullen er bij samen leven spanningen optreden. De geschiedenis heeft geleerd dat onverdraagzaamheid en vervolgingen niets oplossen. Een efficiënt beleid met duidelijke spelregels waarbij klare taal wordt gespro-

ken en waarbij men zich betrokken voelt, kan wel een oplossing bieden.

Verschillende gemeenten en provincies hebben dit in het verleden begrepen en voerden een actief beleid voor allochtonen, woonwagenbewoners en vluchtelingen. Deze gemeenten en provincies namen zelf initiatieven, vormden mensen en investeerden in dit gelijkkansenbeleid. Zo ontstonden heel wat lokale integratiediensten, al of niet in samenwerking met de verschillende overheden. De Vlaamse Gemeenschap steunde hen, maar de grootste inbreng bleef en zal blijven komen van de gemeenten, de provincies en de OCMW's.

Dit ontwerp van decreet bouwt hier op voort. Het gaat niet om nieuwe voorstellen en structuren, integendeel. De bestaande, spontaan gegroeide initiatieven krijgen een decretale en juridische onderbouw, en er wordt gezorgd voor een algemeen kader van gemeenschappelijke doelstellingen ter verantwoording van de overheidsmiddelen.

Dit decreet beoogt ook de subsidiariteit ten volle uit te voeren, want elk beleidsniveau kan mee globale beleidsdoelstellingen realiseren. Ten slotte werd reeds een globale beleidsvisie geformuleerd naar aanleiding van vroegere documenten, onder meer het strategisch plan, en in de artikelen drie en vier van dit decreet, waarvan sommigen zelfs de juridische noodzaak betwisten omdat het om inhoudelijke elementen ging.

Mijnheer de minister, heel wat gemeenten, provincies en migrantenorganisaties zijn betrokken bij de totstandkoming van dit decreet en bij de voorbereiding van de uitvoeringsbesluiten. Toch vragen ze zo snel mogelijk volledige duidelijkheid zodat ook de gemeentelijke overheden en provincies hun beleid tijdig kunnen afstemmen op een nieuwe regelgeving.

In verband met de uitvoeringsbesluiten wil ik u nog een bekommernis meegeven. Die komt duidelijk uit Limburg, mijn streek, meer bepaald uit de mijnstreek. Daar bestaat een gordel van kleinere gemeenten met kernen van allochtonen. In verhouding tot de hele bevolking zijn dit grote groepen allochtonen, maar in absolute cijfers verdwijnen ze in het niets naast de cijfers van Antwerpen, Gent, Mechelen en Sint-Niklaas. Dit kleinere absolute aantal, dat onder meer het gevolg is van een spreidingsbeleid avant la lettre, zoals men dit nu overal wil aanmoedigen, gekoppeld aan een plaatselijk beleid dat naturalisatie aanmoedigde, kan problemen geven indien men met deze opties bij het bepalen van de parameters geen rekening houdt.

Van Cleuvenbergen

Dit gebeurde bij het bepalen van de SIF +-gemeenten. Om deze reden eventueel een dienst moeten afbouwen in een gemeente kan op lokaal vlak problemen geven, en dat kan niet de bedoeling zijn. Ik vraag u uitdrukkelijk, mijnheer de minister, om kleinere gemeenten, die in één regio liggen en een sterke concentratie van doelgroepen hebben, als een geheel te blijven beschouwen voor bepaalde parameters. Zo worden de reeds uitgebouwde diensten beloond, die vooral 'doe-centra' zijn die in rechtstreeks contact staan met de doelgroep.

Collega's, tijdens de lange besprekingen van dit decreet werd duidelijk dat de tijd rijp is voor een grondig debat over de bestaande beleidsnota's over de etnisch-culturele minderheden. Dit kon vorig jaar nog niet. We moeten geen debat voeren over inburgeringscontracten op een ogenblik dat er rellen zijn, we moeten dit doen op een positief moment. Mij lijkt de tijd nu rijp. Ik vraag de voorzitter van de commissie voor Welzijn om integratiecontracten op de agenda van de commissie te plaatsen. De problemen met het taalonderwijs door een onvoldoende aanbod, de problemen van allochtonen in deeltijds leren, in het beroepsonderwijs en het onderwijsvoorrangsbeleid, het probleem om aan werk te geraken, zelfs als men Belg geworden is, Nederlands kent en een diploma heeft en dus in feite geen inburgeringscontract meer nodig zou hebben, de problemen om aan werk te raken : het is slechts een greep uit de onderwerpen die we in het kader van dit debat moeten aansnijden. Het gaat volgens ons om meer dan inburgeringscontracten, het gaat om integratiekansen van de allochtonen. We zijn daar nu aan toe. Laat ons niet meer, naar aanleiding van rellen hier of daar, over een goed minderhedenbeleid moeten spreken.

Collega's, in dit gebouw hangt het kunstwerk van Hugo Duchateau : 'Vlaanderen in de wereld'. Het verbeeldt een Vlaanderen dat openstaat voor de wereld, dat luistert en ziet wat er gebeurt, er invloeden van ondergaat, net zoals de wereld door Vlaanderen wordt beïnvloed. Toch drukt dit kunstwerk een harmonie uit : men blijft zichzelf en men leeft in harmonie met de andere. Voor deze wederzijdse verrijking moeten we niet ver gaan : in onze onmiddellijke omgeving wonen Vlamingen van alle rang en stand, wonen Europeanen en niet-Europeanen, definitief of tijdelijk, wonen woonwagenbewoners, schippers en vluchtelingen, elk met hun eigen deskundigheid en hun eigen kijk op het leven.

Dit decreet heeft het over dit Vlaanderen in de wereld. Het biedt een groeikader voor mensen. Onze fractie zal het dan ook volmondig goedkeuren. (*Applaus bij de CVP, de SP en AGALEV*)

De voorzitter : De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter (*Op de tribune*) : Een paar weken geleden klampte een Antwerpse arbeider, al vele tientallen jaren een trouw socialist, mij aan met de zin : 'Ik ben racist en daar ben ik fier op.' Ik was niet verrast, en evenmin verwonderd.

Ik heb immers de indruk dat dergelijke uitspraken niet alleen haast gemeenplaatsen zijn geworden, maar ook in het verlengde liggen van de fameuze enquête die vlak voor nieuwjaar werd uitgevoerd in opdracht van de Europese Commissie. Dergelijke enquêtes werden al vaak georganiseerd, maar door de opmerkelijke resultaten werd hier voor het eerst ruchtbaarheid aan gegeven. Uit die wetenschappelijk goed onderbouwde en derhalve betrouwbare peiling bleek zowaar dat de meeste West-Europeanen racisten zijn, en dat de Belgen – de Europese instellingen kennen nog steeds het verschil niet tussen een Vlaming en een Waal – zelfs het hoogst scoren. Maar liefst 55 percent van de Belgen noemt zichzelf in zekere mate racist.

De resultaten van deze enquête liggen in de lijn van wat velen reeds wisten, en anderen wel vermoedden. Uit deze enquête blijkt in de eerste plaats dat de bevolking niet akkoord gaat met het gevoerde vreemdelingen- en integratiebeleid, zowel op Vlaams als federaal vlak. Uit dezelfde enquête blijkt ook dat de bevolking zeker niet akkoord gaat met het uiteindelijke streefdoel van dit beleid : een multiculturele samenleving.

Een tweede conclusie op grond van deze enquête is dat het anti-racistische discours, dat in de media overheersend is en zelf het absolute monopolie heeft, zijn doel volledig mist en zelfs een omgekeerd resultaat genereert.

Een derde conclusie uit de resultaten van deze opiniepeiling is dat "racisme" voor de bevolking geen taboe meer is. Racist is niet langer een scheldwoord. Uw anti-racistisch beleid en discours, waardoor u meer aandacht besteedde aan de vreemdelingen dan aan de eigen bevolking, heeft ertoe geleid dat racist zelfs een eretitel is geworden.

Hoeft het ons dan nog te verbazen dat uit deze enquête blijkt dat 55 percent van de bevolking zichzelf zonder enig schaamtegevoel gematigd of

Dewinter

fanatiek racist noemt ? Twintig jaar geleden zou zoiets ondenkbaar geweest zijn.

Minister Luc Martens : Mijnheer Dewinter, moet ik uit de toon van uw betoog afleiden dat ik geen sprankeltje hoop meer hoeft te koesteren dat jullie nog een greintje respect hebben voor het unieke en de waardigheid van de mens ? Is zien van anderen als een positieve uitdaging tot ontmoeting, uitgesloten ? Kunnen jullie niets anders dan misprijzen opbrengen voor mensen van een andere origine ?

De heer Filip Dewinter : Neen, dat moet u daar niet uit afleiden. Ik zal dit zo dadelijk verduidelijken.

Met deze cijfers wou ik bewijzen dat uw anti-racistisch beleid gefaald heeft. Het heeft in de eerste plaats gefaald, omdat het anti-racisme zich in vijand heeft vergist. Niet het racisme, maar wel iedereen die opkomt voor het behoud van onze culturele eigenheid en identiteit werd geïsoleerd. Men heeft iedereen geïsoleerd die zelfs maar een minimum aan kritiek had over de vreemdelingeninvasie en over de overlast veroorzaakt door vreemdelingen in bepaalde wijken en steden. Iedereen die een opmerking terzake durfde te formuleren, werd geïsoleerd en aangepakt. Dit was de eerste grote fout van anti-racistische beweging.

Een tweede grote fout, mijnheer de minister, is dat u de vreemdelingen en de vreemdelingenproblematiek hebt opgedrongen aan de autochtone bevolking.

Ten derde hebt u ervoor gezorgd dat uw anti-racistisch beleid is omgeslagen in een anti-Vlaams racistisch beleid. Dit is een beleid waarbij de vreemdelingen steeds werden bevoordeeld en waarbij de vreemdelingen in de watten werden gelegd. Ik denk aan het fameuze zorgbeleid dat u wilt voeren. De mensen die in de omgeving van de vreemdelingen wonen, zijn geen villabewoners met een hoog inkomen, maar heel eenvoudige mensen die het moeilijk hebben, zoals werklozen, steuntrekkers en kleine arbeiders en bedienden die niet de kans hebben om uit dat soort wijken te vertrekken naar de beter gegoede buurten rond de steden. Deze mensen hebben, niet ten onrechte, sinds jaar en dag de indruk dat voor vreemdelingen alles kan, en voor hen niets. Dit decreet is daar het zoveelste bewijs van.

Mijnheer de minister, dit alles heeft ertoe geleid dat 55 procent van de bevolking van dit land zon-

der gêne zegt : 'Ik ben racist en daar ben ik fier op.' Dit betekent uiteraard niet dat deze mensen plotseling aanhangers zijn van één of andere rassen-theorie, of volgelingen van Adolf Hitler of de NSDAP, of aanhangers van een theorie dat een ras of volk superieur vindt aan een ander. Uw beleid en de gehele lobby eromheen hebben het woord 'racisme' gebanaliseerd, waardoor mensen geen enkele schroom meer hebben om zichzelf racist te noemen.

Niet enkel het anti-racistische beleid heeft gefaald, maar ook het integratiebeleid. Beiden vormen overigens één geheel. De overheid is er duidelijk niet in geslaagd de vreemdelingen te integreren in onze maatschappij. Hiervoor zijn vele redenen aan te voeren. Het is duidelijk dat zulke grote groepen mensen wiens manier van leven etnisch en cultureel zo verschillen van wat wij als cultureel evident beschouwen, niet kunnen worden geïntegreerd in onze samenleving. Dit is in het verleden niet gelukt, en ook in de toekomst zult u daar evenmin in slagen.

Met uw integratiebeleid bent u er niet alleen niet in geslaagd de vreemdeling te integreren, maar evenmin om de bevolking te scharen achter de multiculturele samenleving die u hen voorspiegelt. Uw beleid is dus tweemaal mislukt : noch de vreemdelingen zijn geïntegreerd, noch de bevolking is ervan overtuigd dat ze aan een multiculturele samenleving moet werken.

In de EU-opiniepeiling komen nog meer gegevens voor die men in de media wijselijk heeft verzwegen. Van de ondervraagde Belgen stemt 56 procent ermee in dat, ik citeer : 'De mensen die tot deze minderheidsgroepen behoren, zo verschillend zijn dat ze nooit aanvaardbare leden van onze samenleving kunnen worden.' 56 procent is in een democratie toch een ruime meerderheid. 85 procent meent dat de limiet is bereikt en dat er zeker problemen zullen rijzen indien er nog meer vreemdelingen komen. Van de inwoners van ons land zijn er dus reeds 56 procent van mening dat er nu al te veel migranten zijn. Slechts 7 procent vindt dat het er niet teveel zijn. Ik veronderstel dat die mensen allemaal in het parlement zitting hebben of een politiek mandaat bij een traditionele politieke partij bekleden. 36 procent van de bevolking vindt dat zowel legale als illegale migranten en hun kinderen, zelfs indien ze hier werden geboren, moeten worden teruggestuurd naar hun land van herkomst.

Volgens 56 procent van de bevolking moeten de werkloze buitenlanders worden teruggestuurd. 76 procent vindt dat alle illegalen moeten worden

Dewinter

teruggestuurd naar hun landen van herkomst. In de rest van Europa vindt 65 percent van de bevolking dat ook. Deze cijfers zijn duidelijk. U moet dus niet zo hoog van de toren blazen en zeggen dat alleen het Vlaams Blok en de liberalen – die voor een keer in goed gezelschap zijn – tegen dit decreet zijn. In deze ivoren toren zullen we geen meerderheid halen voor onze stellingen en uw decreet zal het halen. Dat betekent echter niet dat het decreet het zal halen bij de bevolking. U hebt geen enkele democratische legitimiteit voor wat u wil bereiken. Ik daag u en alle voorstanders van dit decreet uit om een aantal voorstellen aan de bevolking voor te leggen en hen te laten oordelen. U zult zien dat het resultaat van de Europese opiniepeiling zal worden bewaard in het referendum dat u zou willen houden.

Uw beleid wordt niet gedragen door een democratische meerderheid van de bevolking. De reden daarvoor is dat u een beleid van doodknuffelen voert, waarbij migranten in de watten worden gelegd door een leger hulpverleners, sociaal assistenten, straat- en buurtwerkwerkers, enzovoort. Er zijn honderden centra die zich om vreemdelingen bekommeren en er worden jaarlijks miljarden aan projecten gespendeerd. En wat voor resultaat heeft dat allemaal? Hebt u ooit al een evaluatie gemaakt van uw beleid? Ik durf eraan twifelen of het al enig resultaat heeft opgeleverd.

Mijnheer de minister, uw zorgmodel stuit op heel wat verzet. Terwijl de vreemdelingen in de watten worden gelegd, hebben de autochtonen die in de verloederde en verpauperde wijken wonen de indruk dat er maar weinig voor hen wordt gedaan. Er is een grote groep vreemdelingen die dankzij uw zorgmodel geworden zijn tot wat de Nederlandse liberale voorman, de heer Bolkenstein, de uitkeringsverslaafden noemt. U moet eens nagaan hoeveel vreemdelingen er afhankelijk zijn van een OCMW-uitkering, een werkloosheidsuitkering, enzovoort. Het Vlaams Blok heeft dit al gedaan en is tot de onthutsende vaststelling gekomen dat wat de heer Bolkenstein zegt ook in Vlaanderen het geval is.

Mijnheer de minister, u voert bovendien dan nog een beleid dat dit alles in de hand werkt. Vreemdelingen krijgen de indruk dat ze niet alleen meer dan welkom zijn, maar dat ze een geprivilegieerde groep zijn die niet hoeft te werken, zich niet hoeft aan te passen en niet hoeft te integreren. Ook in dit decreet is dit het geval. Het integratiebeleid vraagt geen enkele inspanning van de vreemdeling om

zich aan te passen. Integendeel, men creëert de fameuze etnisch-culturele minderheden.

De minister-president heeft nochtans een half jaar geleden naar aanleiding van de problemen met de Franstaligen in de Rand gezegd: 'In Vlaanderen zijn geen etnisch-culturele minderheden'. Hij beseft immers dat de Franstaligen zich op deze term beroepen om een aantal rechten af te dwingen. Een half jaar later komt men met een ontwerp van decreet voor etnisch-culturele minderheden op de proppen, en voert men het begrip in. Blijkbaar zijn er nu plotseling wel degelijk etnisch-culturele minderheden.

Via dit beleid wil men streven naar de fameuze etnisch-culturele samenleving. Dit staat in scherp contrast met het integratiebeleid, mijnheer de minister. Ik weet niet goed wat u bedoelt met integratie, daarover bent u immers nogal onduidelijk. Integratie betekent echter dat men de vreemdelingen tracht aan te passen aan onze samenleving. Ik spreek liever van assimilatie: het volledig overnemen van onze manier van leven, onze waarden, normen, taal en cultuur. U spreekt over integratie, de liberalen over inburgering, weer anderen over assimilatie.

Ik vrees dan ook dat uw integratiedecreet diametraal tegenovergesteld is aan een beleid voor etnisch-culturele minderheden. U geeft dan immers toe dat we in dit land minderheden hebben: Marokkanen, Turken, woonwagenbewoners en nog andere groepen. Alleen al door etnisch-culturele minderheden te erkennen, betekent dat ze ook rechten zullen krijgen. Ze krijgen een min of meer permanent karakter in onze samenleving.

Na tien of vijftien jaar geknoei is het echter hoog tijd dat de overheid het eens wordt over wat ze wil met de vreemdelingen: een integratiebeleid of een beleid voor etnisch-culturele minderheden. Volgens mij zijn dit twee volledig verschillende zaken. Ofwel streeft u een multiculturele samenleving na, ofwel wordt het assimilatie of inburgering. We vragen dan ook om een duidelijk beleid. Nu weet niemand nog wat u in werkelijkheid wenst te bereiken.

U maakt geen duidelijke keuze en dat is misschien wel het belangrijkste verwijt dat ik u maak. Waarom maakt u geen duidelijke keuze? U maakt de keuze niet omdat u bang bent. U bent bang omdat u weet dat de bevolking uw mening niet deelt. Bovendien hoopt u de truc met het witte konijn uit de hoge hoed nog eens toe te passen waarbij iedereen gelijk heeft maar niemand gelijk krijgt. U bent

Dewinter

bang om een duidelijke keuze te maken. Wij maken die keuze wel, daar kom ik straks op terug.

In dit decreet gaat het van kwaad naar erger. Er is niet alleen de tegenstrijdigheid tussen een beleid voor etnisch-culturele minderheden en een assimilatiebeleid, u voert ook nog een ander begrip in : allochtoon. In artikel 2 eerste lid staat dat : '...allochtonen personen zijn die zich legaal in België bevinden, ongeacht of ze de Belgische nationaliteit hebben, en die tegelijkertijd aan de volgende voorwaarden voldoen : minstens een van hun ouders of grootouders is geboren buiten België, en ze bevinden zich in een achterstandspositie vanwege hun etnische afkomst of hun zwakke sociaal-economische situatie.' Dat is een gevaarlijke definitie. Na opmerkingen van ons hebt u eraan gesleuteld. We hadden u erop gewezen dat de oorspronkelijke definitie een overtreding inhield van de wet op het racisme, die u zelf tot stand hebt gebracht in 1981.

Wat zegt de wet van 30 juli 1981 'tot bestraffing van bepaalde door racisme of xenofobie ingegeven daden' ? 'Men mag geen onderscheid, uitsluiting, beperking of voorkeur invoeren die tot doel heeft of tot gevolg kan hebben dat het genot op de uitoefening van bepaalde rechten en vrijheden op politiek, economisch of cultureel vlak, of op andere terreinen van het maatschappelijk leven wordt tenietgedaan, aangepast of beperkt, en dit op basis van de afstamming of de afkomst.' Ook de aangepaste en afgezwakte definitie is nog steeds in strijd met de wet op het racisme.

Van zodra deze wet wordt goedgekeurd, zullen we niet nalaten het Centrum van ons aller pater Leman te vatten. We zullen hem vragen klacht neer te leggen tegen de minister omdat het Vlaams Parlement een decreet heeft goedgekeurd waarin een aantal racistische passages zijn opgenomen.

Ik heb de wet van juli 1981 over de bestrijding van het racisme niet uitgevonden, u hebt dat gedaan. U moet dan wel consequent zijn en uw beleid afstemmen op deze wet. U moet dan geen definitie invoeren waar u niet alleen een onderscheid maakt tussen vreemdelingen en Belgen, maar ook tussen Belgen onderling. In uw definitie staat : 'personen die zich legaal in België bevinden, ongeacht of ze de Belgische nationaliteit hebben, en tegelijkertijd aan één van volgende voorwaarden voldoen : minstens één van hun ouders of grootouders is geboren buiten België'.

Dit ontwerp begint echter verdacht veel te lijken op de fameuze wetten van Nürnberg, die in 1936 in Nazi-Duitsland werden goedgekeurd. Men had het toen ook over al diegenen wier grootouder van joodse afkomst was, enzovoort. Dit is hetzelfde : 'personen die zich legaal in België bevinden en waarvan minstens één van de ouders of grootouders buiten België is geboren'.

Minister Luc Martens : Meneer Dewinter, u bent bijzonder slecht geplaatst om dat soort vergelijkingen te maken.

De heer Filip Dewinter : Ik ben juist goed geplaatst. Ik wens u enkel te waarschuwen.

Minister Luc Martens : Het getuigt enkel hoe schaamteloos u deze mensen eigenlijk haat. *(Opmerkingen van de heer Filip Dewinter)*

De voorzitter : Mijnheer Dewinter, de beleefdheid vereist dat men de minister het woord geeft wanneer hij erom vraagt.

Minister Martens heeft het woord.

Minister Luc Martens : In dit decreet wordt geen enkel recht toegekend aan wie dan ook. Men creëert enkel een specifiek instrumentarium om mensen die achtergesteld zijn, zich in een zwakke maatschappelijke positie bevinden en niet volwaardig kunnen deelnemen aan de samenleving, te laten bijbenen.

Dat beleid voeren we ook ten opzichte van andere groepen in de samenleving. Ook voor armoedebestrijding is er een doelgroepenbeleid om mensen kansen te geven. Dat geldt ook voor gehandicapten of voor de zwakke positie van de vrouw in de samenleving. We voeren daar positieve acties zodat mensen elkaar als gelijke kunnen beschouwen. Daar gaat het om.

Er is geen voorkeursbehandeling, er wordt geen voorrecht gegeven. We pogen kansen te scheppen om de spanningen, waardoor mensen tegen mekaar worden opgezet, weg te nemen. Door uw discours zet u de mensen tegen mekaar op en maakt u hen tot elkaars vijanden.

De voorzitter : De heer Van Grembergen heeft het woord.

De heer Paul Van Grembergen : Mijnheer de voorzitter, elke mens, wat ook zijn huidskleur, filosofische of andere beschouwing is, is geboren om recht

Van Grembergen

te staan en niet om voor anderen op zijn knieën te zitten of gebogen rond te lopen.

De voorzitter : Mevrouw Van Den Heuvel heeft het woord.

Mevrouw Ria Van Den Heuvel : Mijnheer de voorzitter, de heer Dewinter haalt de wet op het racisme aan. Ik citeer hieruit : 'met gevangenisstraf wordt veroordeeld hij die in de omstandigheden genoemd in artikel 444 van het Strafwetboek, aanzet tot discriminatie, haat of geweld jegens een persoon wegens zijn ras, huidskleur, afstamming, afkomst of nationaliteit'.

Mijnheer Dewinter, in het dit ontwerp van decreet kunt u op geen enkele wijze aantonen dat dit wordt beoogd door dit ontwerp. U en u alleen hebt daar het patent op. In dit decreet streeft men dit helemaal niet na, wel integendeel. U hebt geen poot om op te staan.

De heer Filip Dewinter : Ik heb bijna een zakdoek bovengehaald bij het aanhoren van de heer Van Grembergen en het innemende pleidooi van Agalev ter ondersteuning van het beleid van de minister.

Ik stel alleen vast dat in de wet staat 'dat men geen onderscheid, uitsluiting, beperking of voorkeur mag invoeren die tot doel heeft of tot gevolg zou kunnen hebben dat ...'. Dat is volgens deze definitie wel degelijk het geval.

De minister heeft in zijn kaarten laten kijken. Hij ging ervan uit dat een beleid moet worden gevoerd waardoor deze groepen de kans krijgen om bij te benen. Wel, daar gaat het precies over. Dit soort van definities vormt de basis van het beoogde beleid van positieve discriminatie. Zo noemt u dat toch ; sommigen noemen het een beleid van positieve actie, van affirmative action.

In de praktijk draait dit alles uit op een beleid van anti-Vlaams racisme. Het zal uitdraaien op het bevoordelen van de vreemdelingen en bijgevolg van het benadelen van de autochtone bevolking. Dat komt eraan ; dat voelt men met de ellebogen aan. In Nederland en elders wordt dat trouwens reeds toegepast. Dat is wat er te wachten staat voor de tewerkstelling bij de overheid. En er zullen quota aan de privé-sector worden opgelegd, waardoor een minimaal aantal vreemdelingen zal moeten worden aangeworven. Dat is het beleid waarvoor u met dit soort van definities de basis legt.

Maar u durft nog niet daaraan een aantal gevolgen – een aantal uitvoeringsmaatregelen – verbinden. Dat zult u in de toekomst ongetwijfeld wel doen.

Ik heb het gehad over uw definitie van wat een allochtoon is. Deze definitie vormt niet alleen een overtreding van de wet op het racisme, maar ook van het grondwettelijk gewaarborgde gelijkheidsbeginsel. Artikel 10 van de Grondwet schrijft voor dat alle Belgen gelijk zijn voor de wet. Dat gelijkheidsbeginsel treedt u met voeten, want u maakt zelfs een onderscheid tussen Belgen van autochtone origine en Belgen van allochtone origine. Ik begrijp dat u dat doet. Ten dele kan ik dat zelfs goedkeuren, want we doen dat in ons programma enigszins ook.

U overtreedt echter zonder gêne het gelijkheidsbeginsel. U maakt een onderscheid tussen twee categorieën van Belgen ; tussen diegenen die het geluk hebben dat één van hun ouders of grootouders buiten België is geboren en de anderen die dat geluk niet hebben. Die laatsten zullen niet kunnen profiteren van het manna dat de pro-integratielobby te beurt zal vallen. Voor de anderen zullen er vele projecten worden uitgewerkt.

Ik vind het ook opmerkelijk dat u alle bruggen met het verleden opblaast. U zegt eigenlijk dat het beleid in het verleden niet heeft gewerkt. U voert nu immers een onderscheid in tussen twee categorieën van Belgen. De voorbije tien, vijftien of twintig jaar heeft men ons daarentegen altijd voorghouden dat de versoepeling van de naturalisatieprocedure de alfa en de omega zou zijn van het vreemdelingenbeleid. Alles zou in orde komen als men de criteria voor de toekenning van de Belgische nationaliteit zou versoepelen, en ervoor zou zorgen dat vreemdelingen dat fameuze stukje geplastificeerd karton, met het magische woordje 'Belg' erop, zouden krijgen.

U kent het verhaal van de kat in de viswinkel, waarin het jong van de kat geen vis blijkt te zijn. Wel, dat is ook het geval voor vreemdelingen. Het is niet omdat ze hier toevallig zijn geboren, of omdat ze onze nationaliteit verwerven via een versoepelde naturalisatiewetgeving, dat ze ook plotseeling onze waarden en normen aanvaarden, onze taal spreken, zich onze cultuur eigen maken en perfecte Vlaming worden. U weet dat dit niet het geval is. Vandaag geeft u dat ook toe. U geeft toe dat het beleid in het verleden heeft gefaald. U geeft het failliet van het versoepelde naturalisatiewetgevingsbeleid toe. Tien jaar geleden, toen mevrouw D'Hondt Koninklijk Commissaris werd, is men met dat beleid begonnen.

Dewinter

Ik stel voorts vast dat uw definitie van wat een allochtoon is, grappige gevolgen heeft. Ik geef een voorbeeld. Van twee Belgen wiens ouders in Marokko zijn geboren, is de ene uitkeringsgerechtigde van het OCMW ; de ander is een succesvol zakenman. De eerste beantwoordt aan uw criteria, want hij verkeert 'in een sociaal-economisch zwakkere situatie'. De andere doet dat niet. De tweede is een autochtoon ; de eerste is een allochtoon.

Ik geef een tweede voorbeeld. Het hele koningshuis is allochtoon. De leden van het koningshuis beantwoorden perfect aan alle vereisten : ze bezitten de Belgische nationaliteit, één van hun ouders of grootouders is geboren buiten België, en ze bevinden zich in een achterstandspositie – ze spraken slecht Nederlands – vanwege hun etnische afkomst.

Met deze voorbeelden wil ik enkel illustreren hoe belachelijk en absurd dit soort van definities is. Ze creëren een onderscheid tussen mensen op basis van hun economisch toevallige situatie. Ze creëren een onderscheid tussen Belgen omwille van het feit dat ze zich al dan niet in een achterstandspositie bevinden. Dit is bijvoorbeeld het geval voor koningin Paola, die de Nederlandse taal niet goed beheerst. Dit is dus een perfect voorbeeld van iemand die u als allochtoon beschouwt. We nemen daar kennis van.

Ik wens uw decreet niet alleen te ridiculiseren – veel meer is het immers niet waard – maar wil ook aantonen dat het een schending inhoudt van het grondwettelijke gelijkheidsbeginsel. We zullen dan ook niet nalaten om naast juridische stappen inzake de overtreding van de wet op het racisme, ook naar het Arbitragehof te stappen om deze schending van het grondwettelijke gelijkheidsbeginsel aan te klagen. We bestrijden u met uw eigen middelen. U biedt ons de wapens aan, wij gebruiken ze.

Tot slot wil ik opmerken dat wat u nu doet in flagrante tegenstelling is met het federale beleid. Ik verwijs naar het beleid van minister van Binnenlandse Zaken Vande Lanotte. Ik feliciteer hem met het feit dat hij een aantal beleidsmaatregelen heeft uitgevoerd die een verstrenging inhouden van het asielbeleid. Hij hoopt hiermee misschien een aantal Vlaams Blok-stemmen af te snoepen. Maar hij vergist zich : hij verschaft ons alleen een grotere geloofwaardigheid, waarvoor onze dank.

En wat doet u ? In artikel 4, paragraaf 1, ten derde van het ontwerp omschrijft u dat het opvangbeleid voor illegalen een onderdeel is van het Vlaams minderheidsbeleid. Ten eerste wil ik u erop wijzen dat in de bijzondere wet van 8 augustus 1980 duidelijk is omschreven dat de gemeenschappen enkel bevoegd zijn voor persoonsgebonden aangelegenheden. Volgens artikel 5, ten derde van deze wet zijn we enkel bevoegd voor het beleid inzake ont-haal en integratie van inwijkelingen. In deze wet is nergens sprake van een opvangbeleid voor illegalen. Dat is iets totaal anders. Inwijkelingen zijn overigens geen illegalen. Illegalen zijn geen legale inwijkelingen. Op basis van deze bevoegdheidsoverschrijding, zullen we dan ook niet nalaten om naar het Arbitragehof te stappen.

Dit decreet geeft duidelijk de richting aan die de Vlaamse regering wil volgen. Terwijl ze zich op heel wat andere vlakken angstvallig aan haar eigen bevoegdheden houdt, aarzelt ze niet om inzake het vreemdelingenbeleid veel meer stappen te zetten dan wettelijk is toegelaten. Ze probeert voor het illegalenbeleid waarvoor ze niet bevoegd is, de federale regering die een aanzet tot positief beleid voert, te counteren. De minister doet voorstellen die een uitholling betekenen van de federale inspanningen om illegalen als illegalen te beschouwen en hen, al dan niet begeleid, te laten terugkeren naar hun land van herkomst. Hiervoor stelt de minister sociale huisvesting ter beschikking, creëert allerlei faciliteiten, organiseert onderwijs, enzovoort.

Het enige gevolg daarvan zal zijn dat ons land als een magneet illegalen die elders in Europa verblijven en alle potentiële illegalen, zal aantrekken. Mijnheer de minister, u creëert een beleid waarbij het op termijn de bedoeling is, zoals in Frankrijk, de situatie van heel wat illegalen die hier nu reeds verblijven, te regulariseren en te legaliseren. Ik kan u verzekeren dat u ons op uw weg zult vinden. We zullen dit decreet uitdrukkelijk niet goedkeuren. We zijn blij dat de VLD zich na enige aarzeling – wat moet kunnen in een democratisch debat – bij ons standpunt aansluit. (*Applaus bij het VB*) (*Opmerking van de heer Paul Van Grembergen*)

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Ik begrijp de reactie van de heer Dewinter niet goed. Hij beweert dat we ons na enige aarzeling hebben aangesloten bij het Vlaams Blok. Ik was persoonlijk bij het debat aanwezig, en ik kan u verzekeren dat we al van het begin af hebben gezegd dat we dit ontwerp van decreet niet kunnen goedkeuren. We missen

Denys

immers een inhoudelijk debat. We zullen dus om een andere reden dan het Vlaams Blok tegen stemmen. Vele andere sprekers hebben trouwens ook al aangehaald dat er naar aanleiding van dit ontwerp van decreet geen debat is gevoerd over inburgering en integratie.

We zullen dit ontwerp van decreet dus niet goedkeuren. Dat heeft niets te maken met uw houding. We hebben dat voorafgaandelijk gezegd. We hebben nadien ook een reflectienota ingediend waarin we ons inhoudelijk standpunt duidelijk weergeven.

De voorzitter : Mevrouw Lindekens heeft het woord.

Mevrouw Kathy Lindekens (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, alvorens mijn betoog aan te vatten, wil ik meedelen dat ik enkele weken geleden als mens en als moeder van een klein kind werd geschokt door een aantal uitspraken van de Vlaams-Blokfractie in de commissie voor Welzijn. Vluchtelingen werden komedianten en uitbuiters genoemd, en het vluchtelingenbeleid een sinistere komedie. Er werd eveneens gesproken over het opkuisen van vuiligheid. Van een Afrikaanse gast op een hoorzitting werd gezegd dat ze een koningin van Saba is die werd opgevoerd en uitgesteld zoals koopwaar. Ik spreek die ontzetting uit namens alle democratische fracties. Ik ben ook ontzet omdat de wet op het racisme niet van kracht is voor parlementaire besprekingen.

Voor mij ligt de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, die – ik citeer : 'ervan uitgaat dat de erkenning van de waardigheid eigen aan alle leden van de menselijke familie en van hun gelijke en onvervreembare rechten de grondslag van de vrijheid, de rechtvaardigheid en de vrede in de wereld uitmaakt, en dat de miskennis en de verachting van de rechten van de mens geleid hebben tot gruweldaden die het geweten van de mensheid in opstand brengen.' Deze Verklaring werd in 1948, kort na de gruwelen van de Tweede Wereldoorlog, aangenomen door de Algemene vergadering van de VN. Het is een belangrijk gegeven bij de totstandkoming en de uitvoering van dit decreet.

Een samenleving bestaat uit mensen. Sommigen zullen beweren dat een samenleving bestaat uit groepen mensen met een vaste identiteit die aan de groep verbonden is. Wie nog verder gaat, zegt dat de ene groep minderwaardig is aan de andere. Op die manier wordt de samenleving opgedeeld vol-

gens het eigen inzicht van de opdelers. Het eigenaardige in dat proces is dat objectieve waarnemingen vaak moeten onderdoen voor psychologische factoren. Dat is een beetje zoals bij de aandelenkoers.

In het migrantendebat gaat men uit van objectieve factoren. Men wijst op de hoge werkloosheid, het lage opleidingsniveau, de criminaliteit, de slechte huisvesting en de gebrekkige taalbeheersing bij sommige allochtonen. Men werpt op dat wetenschappelijke studies hebben aangetoond dat deze maatschappelijke problemen ook bij autochtone kansarmen voorkomen, en dat ze bijgevolg niets te maken hebben met de etnisch-culturele afkomst van de autochtonen.

Nochtans wordt het ene aan het andere gekoppeld. Het merkwaardige resultaat daarvan is dat ze na verloop van tijd wel degelijk verband gaan houden. Hoe verloopt dat proces ? Het begint allemaal met een triviaal voorval, bijvoorbeeld een burenruzie over de kinderen van buurman Mohammed die te veel lawaai maken. Mohammed is toevallig een tot Belg genaturaliseerde Marokkaan. Hij is onlangs zijn baan verloren wegens herstructureringen in het bedrijf. Het komt tot een woordenwisseling tussen hem en zijn Vlaamse buurvrouw. De woordenwisseling escaleert. Zoals vaak gebeurt bij ruzies, worden er kwetsende dingen gezegd. Er worden irrationele verbanden gelegd, bijvoorbeeld tussen het feit dat Mohammed werkloos is en dat zijn etnische afkomst gevolgen heeft : alle Marokkanen zijn lui. De ruzie escaleert nog meer. Langs onnavolgbare wegen wordt Mohammed uiteindelijk een geboren crimineel genoemd. Het is blijkbaar van geen tel dat Mohammed nog nooit een strafbaar feit heeft gepleegd, en dat de meeste allochtonen evenmin een strafblad hebben.

Zulke conflictsituaties doen zich op grote schaal voor. In combinatie met een moeilijk sociaal, economisch en politiek klimaat kunnen ze na verloop van tijd een collectief karakter krijgen. Mensen gaan zich groeperen rond vermeende gelijkgezinden, en zetten zich af tegen vermeende andersdenkenden. De irrationele stereotypen worden veelvuldig herhaald, en krijgen daardoor een vanzelfsprekend karakter. Elk concreet feit dat het stereotype bevestigt, wordt dik in de verf gezet.

De psychologische, oorzakelijke verbanden tussen de allochtone cultuur en maatschappelijke problemen zijn op die manier gelegd. Het wordt een self-fulfilling prophecy, een voorspelling die zichzelf doet uitkomen. De vrouw in mijn verhaal heeft immers al lang geen oog meer voor het complexe

Lindekens

kluwen van maatschappelijke problemen die aan de grondslag liggen van de vicieuze cirkel waarin ze allebei zijn terechtgekomen. Zij ziet alleen het doodeenvoudige psychologische verband : Marokkanen en criminaliteit, Marokkanen en werkloosheid, Marokkanen en drughandel, enzovoort.

Wat gebeurt er als ze de eerste de beste Marokkaan tegenkomt ? Ze blijkt niet meer in staat te zijn om die Marokkaan nog op een andere manier te zien dan louter en alleen als Marokkaan. De persoon die tegenover haar staat wordt gereduceerd tot zijn etnisch-culturele afkomst, ook al staat die afkomst – of wat ervan wordt gemaakt in de stereotypen die daarover de ronde doen – mijlenver af van het dagelijks leven van die bewuste Marokkaan. Zij ziet geen concrete mens van vlees en bloed meer, een persoon die even verschillend kan zijn van zijn landgenoten als u en ikzelf. Neen, ze ziet de Marokkaan met alle clichés die aan hem kleven, en hij ziet haar met alle clichés in de omgekeerde richting. Hij moet zich eerst bewijzen alvorens hij vertrouwen mag genieten, en dus heeft ook hij geen vertrouwen.

Aanleiding tot ongenoegen is er ook op het vlak van de werkgelegenheid. Het recente onderzoek 'Etnische discriminatie bij aanwerving', dat in opdracht van de Internationale Arbeidsorganisatie werd uitgevoerd, levert het bewijs dat in België minstens één op vier allochtonen bij sollicitaties wordt gediscrimineerd. Die discriminatie moet worden aangepakt, om het wantrouwen onder de allochtone jongeren te verminderen en omdat het hebben van werk de beste manier is om integratie te versnellen. In andere landen is men er al van overtuigd dat allochtonen een originele en nuttige bijdrage aan het bedrijfsleven kunnen leveren. 'The Economist' zegt het zo, op 22 november 1997 : 'Recruiting people with different cultural backgrounds can not only improve communication with outsiders, it may also bring fresh ideas to insiders.'

Allochtonen op de werkvloer kunnen voor alle Belgen positieve kennismakingen zijn. Strategische inspanningen op langere termijn moeten hier zoden aan de dijk zette. Zo is bijvoorbeeld het aanwerven van allochtonen in overheidsdienst een wapen dat we moeten inzetten om de vaak verstoorde verhouding tussen overheid en allochtonen te verbeteren. De SP streeft ernaar dat de openbare diensten een maximale weerspiegeling zouden zijn van de samenstelling van de bevolking. Momenteel is dat nog niet het geval.

Een migrant als Mohammed uit mijn verhaal ervaart dagelijks ook subtiele, kleine, vaak onbedoelde, maar daarom niet minder kwetsende vormen van discriminatie, van een uitzonderingsbehandeling : een angstige blik van een oude vrouw die hem 's avonds op straat passeert, de boze ogen van een taxichauffeur, de regelmatige identiteitscontroles van de opvallend wantrouwige, soms vijandige politieagenten, het 'geen vreemdelingen' van de buitenwipper voor de ingang van de discotheek. Hij begint zich steeds meer een uitzondering te voelen, een buitenbeentje, een ongewenste gast. Na verloop van tijd begint hij wat paranoïde te worden, vijanden te zien waar er geen zijn. Hij begint een verongelijkte, defensieve, defaitistische houding aan te nemen en zoekt steun bij lotgenoten : andere Marokkanen in een gelijkaardige situatie. Het steun zoeken bij elkaar bij gebrek aan steun van buitenaf wordt door de modale Vlaming dan echter weer begrepen als een bedreigende getovorming. Die veroordelende reactie scherpt het isolement nog aan. Waar dit verhaal heen gaat, hoef ik u niet te vertellen. Het is het verhaal van naast elkaar levende bevolkingsgroepen. Om aan deze vicieuze cirkel te ontsnappen is dit decreet een zeer belangrijk hulpmiddel.

Dames en heren, de weg van de dialoog is de enige weg die voor onze samenleving open ligt, willen we niet – waar het Vlaams Blok op aanstuurt – in een escalatie terechtkomen. Het is de weg van het respect voor elkaar. We moeten dit stukje wereld waar we wonen, samen maken. Ik beseft dat de inspanningen die we daarvoor moeten leveren, telkens weer ongedaan kunnen worden gemaakt door het sluipend gif van de angst. Het is immers heel gemakkelijk om mensen bang te maken.

Aan een kind dat bang is in het donker, kan men wel uitleggen dat er geen spoken bestaan of dat er geen monsters onder het bed zitten, maar toch blijft het kind bang. Men kan beter met het kind praten over zijn of haar angst. Door samen die weg te gaan, kan het probleem worden opgelost. Het is echter misdadig om de angst van een kind te versterken. Dat is psychische mishandeling en veroorzaakt trauma's.

Dit alles geldt ook voor de samenleving. Het verspreiden van angst en achterdocht is misdadig, en werkt traumatiserend en verlamdend in op de maatschappij. Vanzelfsprekend verzetten we ons dus tegen de logica van het Vlaams Blok, die op irrationele gronden berust. Het is de logica van de onverdraagzaamheid. Ze zoekt het conflict in plaats van de verzoening.

Lindekens

Natuurlijk is ook de SP niet blind voor de werkloosheid, de criminaliteit, het defaitisme en de slechte huisvesting in sommige wijken waar allochtonen wonen. We delen echter niet de analyse van het Vlaams Blok dat deze problemen in rechtstreeks verband staan met de etnische afkomst van de allochtonen. De opvatting dat mensen met vreemde roots hier nooit zullen kunnen aarden, wordt weerlegd door de duizenden allochtonen die in Vlaanderen een succesvol en vreedzaam leven hebben uitgebouwd.

We gaan evenmin akkoord met de oplossingen die de leden van het Vlaams Blok voorstellen om de 'problemen met allochtonen' – zoals zij het noemen – aan te pakken.

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Mevrouw Lindekens, we zijn het er uiteraard mee eens dat de voorstellen van het Vlaams Blok niet kunnen. Er is wel een onderscheid tussen integratie en ons idee van inburgering. Inburgering vraagt een engagement van twee zijden : een engagement van de overheid en een engagement van de allochtonen. Ik zou graag de verschillen kennen tussen de opvattingen van de diverse democratische fracties. Dit aspect komt te weinig aan bod in dit debat. We weten allemaal dat we het niet eens zijn met de opvattingen van het Vlaams Blok. Over de verschillen in opvatting tussen de democratische partijen onderling hebben we het echter nog veel te weinig gehad. Daar moeten we meer aandacht aan besteden.

Mevrouw Kathy Lindekens : Mijnheer Denys, wij vertrekken vanuit het respect voor de andere. We willen geen paternalistisch concept waarmee we een andere mens opdragen dat hij of zij zich moet inburgeren in een bepaald soort van samenleving. Onze samenleving is trouwens geen eenduidige samenleving. Dit heeft niet alleen te maken met etnische afkomst, maar ook met kansarmoede. Als we iets willen verhelpen aan dit probleem, moeten we aanvaarden dat iedere mens uniek is. We moeten rekening houden met de eigenheid van elke mens, en met onze mogelijkheid om samen de maatschappij te maken.

De heer André Denys : Ik zou deze discussie iets concreter willen maken. De VLD stelt drie zaken voor.

De voorzitter : Mijnheer Denys, dit moest u eigenlijk tijdens de bespreking in de commissie aan bod laten komen.

De heer André Denys : Mijnheer de voorzitter, in een plenaire vergadering heb ik toch het recht om een inhoudelijke discussie te voeren ? Ik blijf immers bij het thema van dit debat.

De voorzitter : U hebt inderdaad het recht om de houding van de VLD naar voren te brengen, maar dan moet u dat wel op het spreekgestoelte doen. Op dit moment onderbreekt u de spreekster op de tribune. Een onderbreking dient enkel om bijkomende uitleg te vragen aan de persoon die op het spreekgestoelte staat, en dus niet om aan die persoon te zeggen waar hij of zij het volgens u over moet hebben.

Mevrouw Lindekens heeft het woord.

Mevrouw Kathy Lindekens : Ik wil dit debat met u aangaan, maak u daar maar geen zorgen over.

We zijn het niet eens met de oplossingen van het Vlaams Blok. Als wij aan allochtonen denken, doen we dat niet zomaar in termen van problemen. De allochtonen in België leveren een positieve bijdrage tot de Vlaamse samenleving op economisch, sociaal, cultureel en hopelijk binnenkort ook op politiek vlak. Dit hoort bij het samen maken van de maatschappij. We stellen inderdaad ook problemen vast bij mensen die in een situatie van achterstelling verkeren. Een deel van deze mensen zijn in deze situatie terechtgekomen omdat ze door hun etnische afkomst minder kansen hebben of krijgen in hun samenleving.

De oplossingen van het Vlaams Blok lossen niets op, maar kuisen op. Een oorlog lost evenmin iets op. Ook dat is een grote kuis. 'Gedaan met praten, grote kuis', is zo ongeveer de logica van het Vlaams Blok. Niet de oorzaak van het probleem wordt aangepakt, namelijk de sociale, politieke en economische onevenwichten in de samenleving, maar de symptomen.

We willen wel een duidelijk onderscheid maken tussen de standpunten van het Vlaams Blok en de VLD, ook al is dit bij het ene VLD-fractielid duidelijker dan bij het andere. We staan niet achter de logica die de participatie van de allochtonen in het Vlaams maatschappelijk leven koppelt aan het inburgeringscontract. Het inburgeringsconcept is in wezen onverdraagzaam. Ondanks de goede bedoelingen aan de grondslag verschilt het slechts gedeel van de onverholven logica 'aanpassen of opkras-

Lindekens

sen'. Het inburgeringscontract gaat immers uit van de idee dat allochtonen zich moeten aanpassen aan een samenlevingsmodel dat wordt voorgesteld als het enige juiste. Onze meerduidige, complexe samenleving valt niet zomaar te herleiden tot een eenduidig model.

De voorzitter : De heer Beysen heeft het woord.

De heer Ward Beysen : Mevrouw Lindekens, waarom passen uw Nederlandse geloofsgenoten het inburgeringscontract wettelijk toe ? U doet het nochtans af als een pseudo-oprotwet.

Mevrouw Kathy Lindekens : Mijnheer Beysen, de Nederlandse socialisten vertrekken van andere principes dan u daarstraks debiteerde.

De heer Ward Beysen : Absoluut onjuist. Ik zou zelfs kunnen zeggen dat ons voorstel een plagiaat is van de Nederlandse wet.

De heer André Denys : De aanpassingsvoorwaarden die wij voorstellen, moeten allochtonen helpen om uit een achtergestelde positie te raken. Het gaat om taal, kennis van de essentiële waarden van deze maatschappij, en kennis van de arbeidsmarkt. Is dat nu te veel gevraagd ?

Mevrouw Kathy Lindekens : U koppelt er wel een aantal voorwaarden aan vast, zoals uitkeringen. Dit is een probleem in kansarme situaties.

Een andere van uw voorwaarden is de schoolplicht vanaf drie jaar. Ik heb een zoon in het laatste jaar van de kleuterschool. Schoolplicht vanaf drie jaar verplicht kleine kinderen om voortdurend op school te zijn, zonder dat ze een dagje kunnen uitblazen of bij hun moeder vertoeven. Dit zijn geen gezonde principes.

De voorzitter : De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen : Mijnheer Denys, mijnheer Beysen, uw voorstellen voor een inburgeringscontract verschillen sterk van de Nederlandse. U wilt mensen examens laten afleggen, maar geeft hun geen diploma. U geeft hun geen enkel recht. Dat is de logica van het inburgeringscontract. Als de overheid mensen doet inburgeren en de taal doet leren, dan draagt ze ook verantwoordelijkheid, bijvoorbeeld in het verlenen van politieke rechten. Zo ver wilt u echter niet gaan. U moet het burgerschap op zich beschouwen als de voorwaarde voor politieke rechten.

De voorzitter : Mevrouw Vanderpoorten heeft het woord.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten : Mevrouw Lindekens, de leerplicht vanaf drie jaar die we voorstellen, kan een aangepaste leerplicht zijn. We zeggen niet dat kinderen van drie jaar heel de dag op school moeten zitten. We willen vooral dat kinderen uit kansarme milieus geen achterstand meer hebben ten opzichte van leeftijdgenootjes als ze in het eerste leerjaar komen. Dit is overigens geen uitvinding van ons alleen. Dit standpunt werd ons gesuggereerd door mensen die dagelijks met kansarmen werken.

Mevrouw Kathy Lindekens : Ik ken nogal wat Marokkaanse kinderen in de kleuterklas die veel taalvaardiger zijn dan hun Vlaamse leeftijdgenootjes. Dat heeft absoluut niets te maken met hun etnische afkomst.

De heer Ward Beysen : Ik ken veel Marokkaanse kleuters die helemaal niet naar de kleuterschool gaan. Helaas gaat het om de meerderheid van die kleuters. De taalachterstand zou anders gemakkelijk kunnen worden ingehaald. Daarover gaat ons voorstel.

Mijnheer Stassen, u moet de teksten van onze inburgeringscontracten maar eens vergelijken met die van de Nederlandse. Eigenlijk plegen we plagiaat.

De heer Jos Stassen : U plageert de Nederlanders echter niet inzake het stemrecht bij gemeenteraadsverkiezingen na vijf jaar wonen in Nederland.

De voorzitter : Mevrouw Lindekens heeft het woord.

Mevrouw Kathy Lindekens : We kiezen voor een kleurrijke en beweeglijke samenleving en om de mensen in hun waarde te laten, ongeacht hun ras of nationaliteit. Dat is het uitgangspunt van waaruit we naar oplossingen zoeken. Het is misschien een moeizamer weg, die meer tijd zal vergen, maar die moeite en tijd hebben we ervoor over. We zijn ervan overtuigd dat wat aan het einde van die weg ligt, oneindig veel boeiender is dan wat om de hoek loert bij het volgen van de logica van de onverdraagzaamheid.

Het is iedereen in de commissie opgevallen hoe verdeeld de VLD-fractie over dit thema was. Ik vond het persoonlijk bijzonder jammer, mijnheer Denys, dat de VLD-leden van de commissie Welzijn het debat over dit decreet niet mee hebben

Lindekens

mogen voeren. Ik had bijvoorbeeld graag de standpunten van mevrouw Avontroodt over de niet-begeleide minderjarige asielzoekers beter leren kennen. Ik denk dat dit ook nuttig ware geweest in het debat.

Dat brengt me bij een punt dat al door diverse sprekers werd aangeraakt en dat voor onze fractie heel belangrijk is. Het gaat om de manier waarop wij in Vlaanderen, binnen de grenzen van onze bevoegdheden, omgaan met vluchtelingen en mensen die hulp komen vragen omwille van een nood-situatie. Onder vluchtelingen verstaan we ten eerste mensen die op basis van het internationaal verdrag van Genève als vluchteling zijn erkend en zich als asielzoeker in een van de fasen van de erkenningsprocedure bevinden. Ten tweede zijn er mensen die op humanitaire gronden of omwille van de situatie in hun land onze bescherming nodig hebben, zonder dat ze als vluchteling werden erkend. In de tien jaar tussen 1988 en nu werden 132.045 asielaanvragen ingediend. Eind 1997 waren 105.086 mensen definitief niet erkend, werden 16.823 aanvragen nog onderzocht en werden 10.136 mensen als vluchteling erkend. Hierbij moeten we nog de vele honderden mensen tellen wiens verblijf in België op grond van humanitaire redenen werd geregulariseerd.

Uit de cijfers blijkt dus dat de meeste asielzoekers geen vluchteling zijn in de zin van het verdrag van Genève maar de asielprocedure gebruiken om al dan niet tijdelijk in België te kunnen verblijven.

De voorzitter : De heer Verrijken heeft het woord.

De heer Emiel Verrijken : Onze fractie heeft respect voor het probleem van de vluchtelingen in heel de wereld. Ik vind het echter een bijzonder ongelukkige keuze om op deze wijze, in uw uiteenzetting tijdens de bespreking van dit decreet, voor de dag te komen met statistieken.

België is door de systematische uitbuiting waaraan zijn monarchie zich in Midden-Afrika heeft bezondigd, mede schuldig aan het feit dat honderdduizenden mensen in mensonwaardige omstandigheden rondlopen met alleen wat fragmentaire en laattijdige hulp, of zelfs helemaal zonder enige steun. De beperkte middelen waar Vlaanderen en België over beschikken zouden dus beter kunnen worden aangewend om die massa haveloze sukkelars, die door de schuld van de Belgische politiek in de miserie zijn geraakt, te helpen. Dat zou veel efficiënter zijn dan vluchtelingen te helpen die hier

zijn geraakt met een vliegtuigticket van 40.000 frank per persoon, samen met kinderen en verscheidene echtgenotes of vriendinnen, en die hier een inkomen ontvangen waarvan een heel Afrikaans dorp een jaar kan leven.

Het is bewezen dat men in Midden-Afrikaanse gemeenten gemakkelijk kan leven van een inkomen van 25.000 tot 30.000 frank per jaar, hoe ongrijpelijk dat voor ons ook is. De statistiek van opulente vluchtelingen, dikwijls om louter politieke redenen hierheen gehaald, is een voorbeeld dat u hier niet moet aanhalen. Deze mensen ontzeggen eigenlijk hun gemeenschap in Afrika het recht om werkelijke hulp te krijgen. Het is onaanvaardbaar om mensen die de mogelijkheid hebben hun land te verlaten per vliegtuig, als vluchtelingen te beschouwen, terwijl heel Midden-Afrika in de grootste miserie verkeert.

Ik wil nog één ding zeggen dat voor mij persoonlijk belangrijk is. Mijn inzet bij het anti-communisme is vrij bekend. België heeft geen enkele interesse getoond voor de 'boat-people'. Aan hen werd geen tiende van de opmerkingen gewijd die u nu aan allerlei Afrikaanse stammen voorbehoudt. De boat-people beleefden het gevaar van hun leven. U hoeft niet te lachen met dit drama.

Mevrouw Kathy Lindekens : Ik lach niet, hoor.

De heer Emiel Verrijken : Deze mensen werden jarenlang in hokken opgesloten in Hongkong, omdat het Westen geen greintje begrip toonde voor het feit dat ze werkelijk vluchtelingen waren. Als men vlucht voor het communisme, is men een werkelijke vluchteling. Als men een vlucht voor een of andere stammenoorlog, is men een opportunist.

Mevrouw Kathy Lindekens : Van begrip gesproken. Ik wil me niet uitspreken over de manier waarop het eerste interview op de dienst Vreemdelingen-zaken wordt afgenomen, want dat is een federale materie. Ik wil me niet uitspreken over wat er eventueel fout kan lopen tijdens de asielprocedure. Ik weet ook dat ons land niet oneindig veel mensen kan opvangen en dat een duidelijk – zij het humaan – beleid terzake nodig is. Dat is allemaal federale materie. Vlaanderen is bevoegd voor welzijn, voor de bijstand aan personen, voor een stukje gezondheidszorg en voor onderwijs. Daaronder ressorteren basisrechten van elk mens, zoals is vastgelegd in het verdrag over de rechten van de mens en dat over de rechten van het kind.

Lindekens

Hulpverleners lopen op dit ogenblik de kantjes eraf om voor de meest kwetsbare mensen in de maatschappij, zij die van het andere eind van de wereld komen om hulp te vragen en weer worden uitgestoten, voorlopig een steun te zijn. Een gezin met een baby van zes maanden dat geen onderdak vindt en de nacht moet doorbrengen in het Brussels Noordstation, een man van vijftig wiens huis is platgebombardeerd en die helemaal wordt teruggestuurd met vrouw en kind – naar wat, naar waar? – een Afrikaans jongetje dat als toekomstig stervoetballer is meegesmokkeld en dan wordt gedumpt in een koud, ver land: dat zijn allemaal concrete gevallen. We zijn niet verplicht om mee te leven met dit soort individueel diepmenselijk leed, en ik zie dat sommigen dat ook helemaal niet van plan zijn. Het zou ons wel sieren, het zou ons meer mens maken. Precies daarom is het nodig dat de Vlaamse ministers zich binnen hun bevoegdheidsdomeinen het lot aantrekken van wie een hand uitsteekt om hulp te bieden en om via tijdelijke opvang nieuwe perspectieven aan te reiken aan mensen die wij, door een eenvoudige speling van het lot, zelf zouden kunnen zijn.

Hierbij moeten we ons ook meer in het bijzonder het lot aantrekken van de niet-begeleide minderjarigen die nu nog teveel als een hete aardappel worden doorgeschoven tussen de diverse beleidsniveaus en voor wie grondiger oplossingen moeten worden gevonden. Het gaat niet op om kinderen die niets hebben misdaan achter tralies te zetten, als dat al zou opgaan voor volwassenen. Een kindvriendelijke opvang is onontbeerlijk. Hier is een taak weggelegd voor de Vlaamse Gemeenschap.

De SP-fractie vindt het haar plicht om het opvangbeleid terug te brengen tot wat het hoort te zijn, namelijk de ondersteuning van de menselijke bijstand aan wie basishulp nodig heeft, wie dat ook weze.

Wat de woonwagenbewoners betreft, gaat het in totaal volgens een telling van begin 1998 van het Vlaams Centrum Woonwagenwerk over 800 tot 850 woonwagengezinnen. Momenteel zijn er slechts ongeveer 400 gereguleerde residentiële standplaatsen, verspreid over 27 gemeentelijke woonwagenterreinen. Dit betekent dat er een tekort is van ongeveer 400 standplaatsen. De Vlaamse overheid wou in een periode van zes jaar woonzekerheid bieden aan de woonwagenbewoners door voldoende duurzame en aangepaste woonwagenterreinen aan te leggen. Project 7 in het strategisch plan voor het Vlaams beleid ten aanzien

van etnisch-culturele minderheden, somt een lijst op van aan te leggen terreinen. Dit is een goed plan, maar helaas ontbreken nog steeds de financiële middelen om het uit te voeren. De nodige middelen zijn wel beloofd, maar minister Martens kon die belofte tot nu toe niet waarmaken. Zo is er slechts 20 miljoen frank per jaar begroot, terwijl voor de uitvoering van dit project binnen de gestelde termijn minstens 70 tot 80 miljoen frank per jaar nodig is. Daar is dus nog veel werk aan de winkel.

We zijn tevreden over dit ontwerp van decreet. Niet op alle punten is het even uitgebalanceerd. Zo zouden de zelforganisaties van etnisch-culturele minderheden nog meer inspraak moeten krijgen op het hoogste echelon van het Vlaamse beleid. Maar we vertrouwen erop dat dit snel zal groeien. Het decreet is een belangrijke stap in de goede richting.

Dit neemt echter niet weg dat het echte werk nog moet beginnen. Dat echte werk valt niet in decreten te vatten. Het gaat hier om psychologische materie. De mentaliteit van de mensen moet immers veranderen, en dat vergt tijd. Wij geloven niet in het tegenover elkaar plaatsen van groepen van mensen. Dat is de bron van conflicten. Als men blijft denken in termen van verschillende groepen in de samenleving in plaats van één groep van individueel verschillende mensen, dan zullen de profileringsdrang en de ermee gepaard gaande retoriek van sommige onverdraagzamen nooit uit te bannen zijn. Kortom, we moeten de verdraagzaamheid leren koesteren en leren haar te beschermen tegen onverdraagzaamheid. (*Applaus*)

De voorzitter : De heer Lauwers heeft het woord.

De heer Herman Lauwers (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, wij zullen dit decreet goedkeuren. In mijn argumentatie zal ik enkele specifiek Vlaamse en zelfs nationalistische elementen ter motivatie aanhalen. Ik weet immers dat dit sommigen verbaast. Ik hoop daarmee voor eens en voor altijd zowel de mensen uit dit parlement als de opiniemakers duidelijk te maken dat niet elk nationalisme per definitie moet leiden tot xenofobie, extremisme of etnische zuiverheid. Integendeel zelfs, in Vlaanderen en in de wereld zijn er ook vormen van nationalisme te vinden die vanuit een gemeenschapszin tot een open en internationalistische samenleving kunnen leiden.

Mijnheer de voorzitter, ik hoop dat sommige zogenaamde intellectuelen die pamfletten schrijven over de nationalistische dwaasheid van de minister-

Lauwers

president, de tijd zullen vinden om de Handelingen te lezen, want in hun krant zullen ze het morgen niet vinden.

Het grote misverstand – dat ik ook terugvond in de reflectienota van de VLD waarmee ik het voor een deel eens kan zijn – is dat wordt gedaan alsof dit decreet volledig nieuwe structuren uitvindt. Op bladzijde 50 van het verslag kan men lezen dat de zestig reeds bestaande organisaties en centra zullen worden geïntegreerd door het decreet. Deze waslijst van instellingen staat voor 150 equivalenten voltijds tewerkgesteld. De instellingen zullen worden geordend en gestructureerd, en de dialoog ertussen zal worden georganiseerd. Bovendien tracht men het migranten-, vluchtelingen- en woonwagewerk te integreren, de delokalisatie op het niveau van de gemeenten sterker te maken door lokale steunpunten in het leven te roepen, en het inclusieve beleid uit het strategisch plan voor migrantenbeleid te implementeren zonder daarvoor een afzonderlijke administratie uit te bouwen. Dit alles staat in het decreet.

Mijnheer de minister, van mij had het nog eenvoudiger mogen zijn. Ik weet dat dat ook voor u geldt. Ik besef dat vertrokken moet worden vanuit de feitelijkheid om een zo goed mogelijke structuur te creëren. Ik hoop toch dat het decreet op termijn zal leiden tot een nog grotere fusie op Vlaams, maar ook op lokaal niveau. Het zou echter flauw zijn om deze wens aan te grijpen om ons te onthouden of tegen te stemmen.

Waarom zijn wij, als Vlaams-nationalistische partij, voor dit decreet? De reden is eenvoudig: wij gaan akkoord met de doelstellingen en principes ervan. Wie dit verbaast, deel ik mee dat we natuurlijk wel streven naar een nog zelfstandiger Vlaanderen, maar niet naar het creëren van een afgesloten eiland of een etnisch zuiver Vlaanderen. Vlaanderen is dat trouwens ook nooit geweest.

Hierover heerst een ontzettend groot misverstand. Het is intellectueel oneerlijk van zogenaamde intellectuelen om de eis voor het respecteren van de taalgrens en de zorg om het Nederlands niet te laten verdrukken door de Europese eenmaking, te associëren met het streven naar een etnisch homogeen of een cultureel besloten Vlaanderen. Het is intellectueel oneerlijk om deze zaken op één lijn te plaatsen. Ik erger me enorm aan deze schandelijke en valse misleiding. Wij willen een bepaald soort zelfstandiger Vlaanderen. De slechtste dienst die men dat Vlaanderen kan bewijzen, is het niet voe-

ren van een onthaal- en integratiebeleid, niets doen en aansturen op een confrontatie om daarna in te spelen op de xenofobie die daar het gevolg van is.

Tot verbazing en misschien zelfs ontgoocheling van sommigen zijn wij daarom voorstander van dit decreet. Sommigen zullen ons voor de voeten werpen dat we wel spreken over integratie, maar daarmee assimilatie of het opdringen van de Vlaamse identiteit bedoelen. Ik wil duidelijkheid scheppen. Volgens ons is iemand geïntegreerd als hij volwaardig kan participeren aan de Vlaamse samenleving.

Dit komt volledig overeen met de uitgangspunten van artikelen 2 en 3 van dit decreet. Deze houden op de eerste plaats in dat iedereen Nederlands moet leren – Antwerps is ook al goed, maar Nederlands is beter. Mensen moeten kunnen praten met de leerkrachten van hun kinderen, hun bureaus en de gemeentelijke ambtenaren.

Ik ben het dus wel eens met de VLD om onder bepaalde voorwaarden een inburgeringscontract aan te bieden. Ik bedoel daarmee een systematische overeenkomst tussen nieuwkomers en gemeenten, waarbij hen een pakket van basistaalvaardigheid en een inleiding over onze samenleving wordt aangeboden. Ik begrijp de angst van mevrouw Lindekens daarvoor niet.

Mijnheer Stassen, u weet dat ik voorstander ben van het stemrecht voor migranten. Ik vind het echter niet juist dat er eerst stemrecht voor migranten moet zijn, vooraleer over een onthaalbeleid kan worden gepraat. Het onthaalbeleid heeft op zich niets te maken met politieke rechten. Mij gaat het erom mensen elementaire instrumenten te geven opdat ze hier kunnen integreren. Ik wil dat evenmin koppelen aan sociale grondrechten, uitkeringen of woonrechten. Ik ben wel voor het principe om alle nieuwkomers systematisch in een dergelijk begeleidingstraject op te nemen.

Mijnheer Denys, we hebben de structuren waartegen u stemt, daarvoor juist nodig.

De voorzitter : De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen : Mijnheer Lauwers, we zitten op dezelfde golflengte. Ik heb gereageerd op wat ik heb gelezen in de reflectienota van de VLD. Daar staat bijvoorbeeld in dat men de staatsstructuren van dit land moet kennen. Ik wil samen met de VLD naar de eerste de beste universiteit gaan en de geneeskundestudenten vragen ons die staatsstructuren uit te leggen. U zult verbijsterd zijn. En dat zou de VLD aan vreemdelingen willen vragen !

Stassen

Franco De Gregorio, een van de topmensen van het ACV, had een Zuid-Italiaanse vader. Die man kon niet lezen of schrijven. Hoe kan hij dan Nederlands leren ? Zijn kinderen daarentegen zijn perfect geïntegreerd. Men moet goed beseffen wat men vraagt. Een klein beetje redelijkheid is op zijn plaats.

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Ik smaak uw interventie ten zeerste. Ze bewijst dat we gelijk hebben en dat het debat eerst op een andere manier moet worden gevoerd. Wat u zegt, staat dicht bij ons standpunt dan bij dat van mevrouw Lindekens. Over het verschil tussen integratie, inburgering en assimilatie is niet gepraat. We moeten die begrippen eerst aflijnen, er een meerderheid voor zoeken en dan pas de huidige discussie voeren.

De voorzitter : Mevrouw Lindekens heeft het woord.

Mevrouw Kathy Lindekens : Ik vind dat u dicht bij ons standpunt staat dan bij dat van de VLD. Ik ben het met u eens over de elementaire sociale hulpmiddelen en de vaardigheden die men nieuwkomers aanreikt. Ik vind alleen niet dat dat via een bijna politieel contract moet gebeuren.

De voorzitter : De heer Lauwers heeft het woord.

De heer Herman Lauwers : Ik deel de mening van de heer Denys dat dit debat nog nooit is gevoerd, niet. Het is hoog tijd om de veelheid aan organisaties die niet of weinig met elkaar in verbinding staan, te stroomlijnen. Ik vind het Nederlandse begrip inburgering een vreselijk woord, maar het is wel handig. Het mag natuurlijk geen repressief instrument worden en dat is waarschijnlijk de vrees van mevrouw Lindekens. Dat hoeft niet en het betekent evenmin het opdringen of afpakken van een cultuur. Het gaat wel degelijk om het aanleren van basisvaardigheden om hier te kunnen overleven. Zonder fouten schrijven, maakt daar echt geen deel van uit.

De voorzitter : Mevrouw Avontroodt heeft het woord.

Mevrouw Yolande Avontroodt : Mijnheer Lauwers, het inburgeringsprincipe zoals het in de reflectie-nota staat, heeft een absoluut emancipatorisch doel voor nieuwkomers.

De voorzitter : De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter : Ik erger me vreselijk aan het feit dat men steeds over die nieuwkomers spreekt. Ik dacht dat we sinds 1974 een immigratiestop kenden. Nu, vijftig jaar later, heeft men eindelijk een beleid ontworpen om nieuwkomers te onthalen. Dat snap ik hoegenaamd niet. Ik dacht dat het de bedoeling was onze grenzen dicht te houden voor nieuwe vreemdelingen en de bestaande vreemdelingen ofwel te laten assimileren, ofwel te laten terugkeren naar hun land van herkomst. *(Opmerkingen van de heer Herman Lauwers)*

Sinds 1974 zijn er 150.000 vreemdelingen ons land binnengekomen. De immigratiestop heeft dus nooit bestaan, maar dat is een ander paar mouwen.

De heer Herman Lauwers : Ik ben niet tegen de immigratiestop, maar er is nog zoiets als gezinshereniging. De immigratiestop geldt bovendien niet voor vluchtelingen.

De heer Filip Dewinter : Ik dacht van wel, maar dat debat hoeft niet hier en nu te worden gevoerd.

Ik erger me eveneens dood aan de gewoonte om die vreemdelingen op een onwaarschijnlijke manier dood te knuffelen. Ook u bezondigt zich daar constant aan, mijnheer Lauwers. We hebben in onze geschiedenis ontelbare immigratiegolven meegemaakt. Toen waren er geen sociale of straathoekwerkers, geen begeleiding, geen integratieprojecten, niets. Hoe zou het toch komen dat we bijna vijfendertig jaar na de laatste immigratiegolf, het zwaartepunt lag ergens in de jaren vijftig-zestig, met een aantal bijna onoverbrugbare problemen zitten ?

Alhoewel we miljarden frank hebben geïnvesteerd, duizenden en duizenden mensen als sociaal assistent de straat hebben opgestuurd, voeren we eind 1998 nog altijd het debat over integratie. We spreken niet meer over de eerste of de tweede generatie, we zijn nu bezig met de derde en vierde. Zou het misschien niet kunnen, heel misschien, dat twee zo uiteenlopende culturen niet compatibel zijn en dat het onmogelijk is zoveel verschillende groepen – niet beter of slechter, maar anders – te laten samenleven ? Zou het misschien niet beter zijn iedereen in zijn eigenheid te laten, op zijn eigen territorium ? Het is slechts een vraag, mijnheer de minister, maar misschien toch ooit een antwoord waard.

Mevrouw Kathy Lindekens : Mijnheer Dewinter, het knuffelen is u niet gegeven.

Lindekens

De vereiste om zonder fouten te lezen en schrijven, vind ik een grappig idee. Ik zou hier best eens een taalproef willen organiseren met gevolgen voor incorrect taalgebruik.

De heer Herman Lauwers : Ik vind dat dat geen belang heeft. Ik heb niemand horen zeggen dat ze zonder fouten moeten schrijven.

Mijnheer Dewinter, ik zal u een beetje, een heel klein beetje, gelijk geven. De prioriteit van het ont-haalbeleid moet werkgelegenheid zijn. Immigranten mogen niet afhankelijk blijven van uitkeringen of sociale diensten. Op dat punt kan ik met u akkoord gaan, maar laten we er dan voor zorgen dat ze werk hebben.

De heer Filip Dewinter : U knuffelt de vreemdelingen dood.

De heer Herman Lauwers : Dat is niet waar. Ik ben het er wel mee eens dat ook de harde thema's, zoals tewerkstelling, elementen moeten zijn van integratie en niet van sociale voorzieningen. Dat belet niet dat er een aantal voorzieningen en begeleidingsvormen nodig zijn, ook voor Vlamingen. Het is niet omdat er geen werkloosheid meer zou zijn, dat we de socialewelzijnsvoorzieningen overboord kunnen gooien. Ook voor Vlamingen is het niet het een of het ander.

Niet alleen voor de nieuwkomers maar ook voor degenen die hier al langer verblijven, moeten er meer voorzieningen worden getroffen inzake de taal. Taal is de eerste vorm van communicatie. We stellen vast dat de Vlaamse Gemeenschap nog altijd met wachtljsten werkt voor de taalcurssussen. Dit toont aan dat het beleid mislukt. Mijnheer de minister, ik weet dat dit niet onder uw bevoegdheid ressorteert, maar we begaan hier een onvergeeflijke blunder.

Integratie houdt ook iets meer in dan taal. Het gaat ook om het leren kennen van elkaars cultuur, wat niet hetzelfde is als overnemen. Binnen één of twee generaties zullen wellicht heel wat elementen uit onze westerse cultuur door migranten zijn overgenomen. Ik denk dan aan de rol en positie van de vrouw in het gezin of het beroepsleven of de scheiding tussen kerk en staat. Dat proces zal wel plaatsgrijpen zonder dat men er echter de eindtermen van moet vastleggen. Het gaat dan niet om het feit of vrouwen al dan niet een hoofddoek dragen. Dat ontwricht de samenleving niet.

Mijnheer Dewinter, in de concentratiebuurten stapelt de wrevel zich op omdat mensen mekaar – dikwijls letterlijk – niet verstaan. Dat werkt ontwrichtend. Veel jongeren zien de toekomst bijzonder somber in. Vanuit die uitzichtloosheid zijn sommigen geneigd tot kleine straat- en soms grotere criminaliteit. Dat geldt ook voor achtergestelde Vlaamse jongeren.

Dit ontwerp van decreet poogt net die problemen beter op te vangen door een aantal bestaande instrumenten te optimaliseren en de zaken systematischer en doelgerichter aan te pakken. Daarom steunen we dit decreet.

Integratie is voor ons, humanistische nationalist die uiteraard democratisch zijn, een proces van inpassing van een minderheidscultuur in een Europese, westerse cultuur waarvan de Vlaamse een variant is. Ik wil de domme discussie over wat dan wel onze Vlaamse identiteit is, van tafel vegen. Als psycholoog zeg ik u dat alleen pubers en psychisch gecompliceerden zich voortdurend zorgen maken over wie ze zijn.

Een volwassen persoon heeft een identiteit, want hij ervaart zichzelf gewoon als zichzelf. Een volwassen gemeenschap heeft ook een gemene deler : de taal, het territorium, de geschiedenis, het landschap, het klimaat, de landbouw, de eetcultuur, enzovoort. Ik ben er niet fier op een Vlaming te zijn, ik ben het gewoon. Ik kan ook niet anders. Laten we niet discussiëren over welke soort elementen uit de Vlaamse identiteit migranten al dan niet moeten overnemen. De geschiedenis zal wel uitmaken hoe onze identiteit door hen wordt beïnvloed, en omgekeerd. Dat alles is in volle evolutie.

We zullen dit ontwerp van decreet goedkeuren. Want we beseffen dat die inpassing, die naadloze opbouw van wederzijds respect voor hun en onze cultuur, tijd vergt. De amendementen hebben gezorgd voor een duidelijker onderscheid tussen de definities van 'onthaal' en 'integratie' enerzijds, en 'opvang' anderzijds. Ik wil daarin duidelijk zijn. We zijn voorstanders van de immigratiestop van 1974. Want niemand is gebaat met te grote volksverhuizingen van het Zuiden naar het Noorden. Maar vanuit humanitair oogpunt moet gezinshereniging mogelijk zijn.

Om dezelfde reden zijn we voor het stellen van grenzen aan de komst van vluchtelingen. Maar ook in dat verband moeten er om humanitaire redenen uitzonderingen mogelijk zijn. Want niettegenstaande er in bepaalde streken burgeroorlogen woeden of autoritaire regimes aan het bewind zijn, worden

Lauwers

mensen uit die streken soms toch uitgewezen. Die mensen zijn soms niet in staat om aan te tonen dat ze er persoonlijk gevaar lopen. Maar het is alleszins duidelijk dat ze soms enkel op basis van hun identiteit – als Koerd, Bask of Bosniër – wel degelijk gevaar lopen in hun land. Omwille van ethische redenen kunnen deze mensen niet worden teruggestuurd. Voor hen willen we een menswaardige tijdelijke opvang. Als dat erop uitdraait dat ze hier lang verblijven, en daardoor geïntegreerd raken, moet een vorm van amnestie voor hun illegaliteit mogelijk worden.

Dat zijn geen achterpoorten waarmee we de federaal niet-erkende vluchtelingen opnieuw willen binnenhalen. Precies daarom maken we het onderscheid tussen het opvangbeleid en het onthaalbeleid. We willen dat er een humanitaire opvang wordt georganiseerd voor degenen die hier volgens de federale wetgeving illegaal verblijven, maar niet kunnen of niet mogen worden teruggestuurd. Het gaat immers niet om zuiver economische vluchtelingen, maar om mensen in nood. Als humanistische nationalistes mogen we deze mensen niet terugsturen.

We zullen daarom deze tekst goedkeuren. Ik wil nog even benadrukken dat we erg fier zijn over de passus over mensen die hier illegaal verblijven. In 1988 was ik er nog maar pas bij, toen we tijdens de besprekingen over de staatshervorming vroegen om geen hiërarchie in de normen aan te brengen, maar wel om concurrerende normen toe te laten. Dat aspect van het confederalisme is in onze staatsstructuur ingebouwd. Daardoor hebben we vandaag de mogelijkheid om het opvangbeleid juridisch anders te bepalen dan wat de federale wetgeving onder een legaal verblijf verstaat. Ik begrijp echt niet dat het Vlaams Blok zich op die federale wetgeving beroept om zich tegen de tekst te verzetten. Dat bewijst dat de heer Dewinter, als hij keuzen moet maken, in de eerste plaats kiest voor een xenofob rechts blok. Desnoods laat hij daarvoor zijn optie voor Vlaamse autonomie varen. Dat is eigenlijk uw grondhouding, mijnheer Dewinter.

De heer Filip Dewinter : Ik vind het bijzonder grappig, mijnheer Lauwers, dat u ons in een xenofobisch rechts blok plaatst, samen met de socialistische federale minister van Binnenlandse Zaken Vande Lanotte. Los van uw confederale hersenpinsels stellen we vast dat men nu een totaal contradictoair beleid aan het voeren is. Op het federale niveau wordt het illegalenbeleid terecht verstrengd

zoals dat ook elders gebeurt, namelijk in Frankrijk, Zwitserland, Duitsland en recent ook in Nederland. Op het Vlaamse niveau doen we precies het omgekeerde.

De heer Paul Van Grembergen : Dat is de wil van het zelfstandige Vlaanderen.

De heer Filip Dewinter : Lees er de opiniepeilingen eens op na. Het is de wil van een verblind parlement, dat geen rekening houdt met wat bij de bevolking leeft. Wanneer u de opiniepeiling van de Europese Gemeenschap bekijkt, zult u zien wat uw onafhankelijk Vlaanderen daarover denkt. Ik heb zojuist de cijfers vermeld maar u hebt blijkbaar niet goed geluisterd. Die cijfers stemmen in geen geval overeen met wat in het decreet staat, integendeel.

De voorzitter : Als ik hoor welke betekenis hier aan het parlement wordt gegeven, wil ik er toch even voor waarschuwen de instelling zelf niet in gevaar te brengen. Als u opiniepeilingen nu al boven de representativiteit van het parlement plaatst, zijn we in deze democratie ver gekomen, mijnheer Dewinter.

Minister Martens heeft het woord.

Minister Luc Martens : Mijnheer Dewinter, ik wil u erop wijzen dat in artikel 4, paragraaf 4 van het voor u vermaledijde decreet, heel uitdrukkelijk sprake is van overleg met de federale overheid.

De heer Filip Dewinter : Die passus is er achteraf bijgeplaatst.

Minister Luc Martens : Wanneer ze er is bijgeplaatst, heeft geen belang. Dit is het resultaat van een parlementair debat. Dit overleg heeft betrekking op drie sporen : het opvangbeleid, het emancipatiebeleid en het onthaalbeleid.

Over het opvangbeleid proberen we met de federale ministers van zowel Binnenlandse Zaken als Justitie overleg te plegen. Dat we vanuit concurrerende bevoegdheden af en toe in een spanningsveld terecht komen, is juist een uitdaging om klaar en duidelijk te stellen waar we in Vlaanderen voor staan.

De voorzitter : De heer Van Grembergen heeft het woord.

De heer Paul Van Grembergen : Het is ook de droom van mijn fractie om ooit als staat aan de Europese tafel te zitten. Maar in elk geval komt

Van Grembergen

het aan het Vlaams Parlement toe om te bepalen welke richting we uitgaan, en niet aan een of andere xenofobische overweging.

De voorzitter : De heer Lauwers heeft het woord.

De heer Herman Lauwers : Ik bevestig wat de minister heeft gezegd : de bijstand aan personen die we in dit Vlaams Parlement goedkeuren, is niet ondergeschikt maar nevensgeschikt aan de federale wetgeving. Dat is ook de reden waarom dit decreet, dankzij de confederale kenmerken in onze staats-hervorming, zover kan gaan. Misschien moeten sommige zogenaamde intellectuelen die spreken over nationalistische dwaasheid, dit maar eens onder ogen zien. Kortom, we keuren het decreet goed omdat het beantwoordt aan een humanistische, nationalistische visie op Vlaanderen. (*Applaus*)

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Dames en heren, hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor deze voormiddag.

De heer Filip Dewinter : Alle fractieleiders hebben gisteren een brief ontvangen van de voorzitter van de commissie voor Cultuur. De commissieleden vertrekken om 17 uur naar het buitenland. Aangezien we nog minstens een uur over dit decreet zullen debatteren, zullen de stemmingen ongetwijfeld nog aan de gang zijn op het ogenblik dat een aantal collega's ons zullen verlaten.

De voorzitter : Ik hoop dat de minister daar in zijn antwoord rekening mee zal houden.

Wij komen om 14 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen.

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 12.46 uur.*
